

Spořicí produkty se státní podporou v České republice

Vlastimil Horák

Bakalářská práce
2021

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Vlastimil Horák**
Osobní číslo: **M18930**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Spořicí produkty se státní podporou v České republice**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši spořicíh produktů se státní podporou v České republice.

II. Praktická část

- Analyzujte spořicí produkty se státní podporou a jejich podmínky v České republice.
- Na základě provedené analýzy trhu proveďte srovnání spořicíh produktů se státní podporou pro vytvořené modelové spotřebitele.
- Navrhněte optimální produkt pro modelového spotřebitele nabízený na trhu s ohledem na výnosnost, státní zvýhodnění a případná další zvolená kritéria.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GORDON, L. Clark, Kendra STRAUSS a Janelle KNOX-HAYES. *Saving for Retirement: Intention, Context, and Behavior*. 1. vyd. Oxford: OUP Oxford, 2012, 240 s. ISBN 0191618993.
LUKÁŠ, Vojtěch a Petr KJELAR. *Stavební spoření a stavební spořitelny*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2014, 132 s. ISBN 978-808-7865-057.
REVENDA, Zbyněk et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2017, 424 s. ISBN 8072613022.
SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky*. 3. vyd. Praha: Grada, 2016, 128 s. ISBN 8027192153.
VYBÍHAL, Václav. *Mzdové účetnictví 2019: praktický průvodce*. 22. vyd. Praha: Grada, 2019, 472 s. ISBN 8027126614.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Homola**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2021**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je řešena na téma: Spořicí produkty se státní podporou v České republice. Cílem bakalářské práce je analyzovat spořicí produkty se státní podporou a jejich podmínky v České republice. Na základě výsledků provedené analýzy proběhne srovnání spořicíh produktů se státní podporou pro vytvořené modelové spotřebitele a dále proběhne nalezení optimálního produktu pro tyto modelové spotřebitele. První část bakalářské práce se zaměří na teoretickou znalost této problematiky. Bude zde vysvětleno, co je to stavební spoření a doplňkové penzijní spoření. V práci jsou popsány smluvní zakotvení, spořicí fáze, úvěrové fáze a státní podpora. Druhá část je zaměřena na instituce, které nabízejí spořicí produkty se státní podporou. Tyto produkty jsou zde definovány do větších detailů. Také je zde popsán modelový spotřebitel, na kterého je pomocí analýzy nalezen nejvhodnější spořicí produkt se státní podporou.

Klíčová slova: stavební spoření, doplňkové penzijní spoření, státní podpora, úrok

ABSTRACT

The theme of this thesis is Savings products with state support in the Czech Republic. The aim of the bachelor thesis is to analyze savings products with state support and their conditions in the Czech Republic. Based on the results of the analysis, a comparison of savings products with state support for the created model consumers will take place and the optimal product for these model consumers will be found. The first part of the bachelor thesis will focus on theoretical knowledge of this issue. This thesis explains what is building savings and supplementary pension savings. The thesis describes the contractual anchoring, savings phases, credit phases and state support. The second part is focused on institutions that offer savings products with state support. These products are defined in greater detail in this part. A model consumer is also described here. On the base of analysis there will be found the most suitable savings product with state support for model consumer.

Keywords: building savings, supplementary pension savings, state support, interest rate

Poděkování

„Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Davidu Homolovi Ph.D. za vedení, připomínky, věcná doporučení a čas, který věnoval pomoci při vypracování mé bakalářské práce.“

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 SPOŘENÍ A SPOŘICÍ PRODUKTY	12
1.1 VYMEZENÍ SPOŘICÍCH PRODUKTŮ SE STÁTNÍM PŘÍSPĚVKEM.....	12
2 STAVEBNÍ SPOŘENÍ	13
2.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	13
2.2 VÝVOJ STAVEBNÍHO SPOŘENÍ.....	15
2.3 SMLUVNÍ ZAKOTVENÍ.....	17
2.3.1 Všeobecné obchodní podmínky	17
2.3.2 Smlouva o stavebním spoření	18
2.3.3 Ukončení smlouvy	19
2.4 SPOŘICÍ FÁZE.....	19
2.4.1 Volba cílové částky	20
2.4.2 Tarif.....	20
2.4.3 Přespoření.....	21
2.4.4 Vklady na účet stavebního spoření	21
2.5 PŘEKLENOVACÍ ÚVĚR.....	22
2.6 ÚVĚROVÁ FÁZE	23
2.6.1 Přidělení úvěru ze stavebního spoření.....	24
2.6.2 Podmínky pro přidělení úvěru ze stavebního spoření.....	24
2.7 STÁTNÍ PODPORA.....	25
2.7.1 Státní příspěvek.....	25
2.7.2 Daňové dopady.....	26
3 DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ	27
3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ.....	28
3.2 ÚČASTNICKÉ FONDY.....	29
3.2.1 Konzervativní fond.....	30
3.2.2 Vyvážený.....	30
3.2.3 Dynamický	30
3.2.4 Účastníci doplňkového penzijního spoření	31
3.2.5 Předdůchod.....	31
3.2.6 Vklady účastníka	31
3.3 STÁTNÍ PODPORA.....	32
3.3.1 Státní příspěvek.....	32
3.3.2 Daňové dopady.....	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34

4	SROVNÁNÍ PRODUKTŮ STAVEBNÍHO SPOŘENÍ NABÍZENÝCH NA ČESKÉM TRHU	35
4.1	ZVOLENÉ FINANČNÍ INSTITUCE A JEJICH NABÍZENÉ PRODUKTY	35
4.1.1	Stavební spořitelna České spořitelny	35
4.1.2	ČSOB stavební spořitelna	36
4.1.3	Raiffeisen stavební spořitelna	37
4.1.4	Modrá pyramida	38
4.1.5	Moneta stavební spořitelna	38
4.2	HODNOTICÍ KRITÉRIA	39
4.3	MODELOVÝ SPOTŘEBITEL	40
4.3.1	Analýza vybraných produktů pro modelového spotřebitele	41
4.3.2	Srovnání poplatků u vybraných produktů	42
4.4	ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ	44
4.5	SHRNUTÍ.....	45
5	SROVNÁNÍ PRODUKTŮ DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ NABÍZENÝCH NA ČESKÉM TRHU	46
5.1	ZVOLENÉ FINANČNÍ INSTITUCE A ÚČASTNICKÉ FONDY	46
5.1.1	Allianz penzijní společnost	46
5.1.2	AXA penzijní společnost a.s.	48
5.1.3	Conseq penzijní společnost a.s.	49
5.1.4	Česká spořitelna – penzijní společnost a.s.	50
5.1.5	ČSOB penzijní společnost a.s.	51
5.1.6	KB penzijní společnost a.s.	52
5.1.7	NN penzijní společnost a.s.	53
5.1.8	Generali penzijní společnost a.s.	54
5.2	MODELOVÝ SPOTŘEBITEL	55
5.2.1	Kalkulace starobního důchodu	56
5.2.2	Doplňkové penzijní spoření u jednotlivých institucí	56
5.3	ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ	58
5.4	SHRNUTÍ.....	59
	ZÁVĚR	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK.....	69

ÚVOD

Pro vypracování této bakalářské práce si autor zvolil téma: Spořicí produkty se státní podporou v České republice. Důvody, proč se autor rozhodl vypracovávat toto téma jsou dva. Prvním důvodem je neustále se zhoršující situace našich spoluobčanů v důchodovém věku v České republice. Penze a její výše a kvalitní životní úroveň v postproduktivním věku je stále velmi diskutované a problémové téma. Každý z nás jednou dojde do bodu, kdy bude chtít mít klidný a spokojený důchod. A to znamená, že vzhledem k situaci v České republice si na klidné stáří musí začít spořit každý sám. Druhým důvodem, proč se autor rozhodl právě pro toto téma jsou neúprosně rostoucí ceny pozemků a nemovitostí, které se dotýkají úplně všech. Pro mladého člověka je skoro nemožné pořídit si vlastní pozemek či nemovitost bez jakýchkoliv úspor. A proto je třeba, aby si i mladí lidé odkládali část peněz pro svou budoucnost. A když je možnost, aby vám stát při vašem spoření nějakým způsobem pomohl, tak proč toho nevyužít.

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat produkty se státní podporou nabízené v České republice a nalézt ideální produkty pro modelové spotřebitele.

Teoretická část této práce se zaměří na představení a vymezení spoření a spořicíh produktů s důrazem na produkty se státní podporou. Dále se tato část bude zabývat stavebním spořením, u kterého bude popsána jeho základní charakteristika, vývoj stavebního spoření, smluvní zakotvení a na závěr budou popsány veškeré fáze spoření. Druhá polovina teoretické části se poté zaměří na doplňkové penzijní spoření. Zde bude popsána základní charakteristika a účastnické fondy.

V první polovině praktické části bude provedena analýza všech institucí, které na trhu v České republice nabízejí stavební spoření. Dále zde budou rozebrány jednotlivé produkty. Bude zde vytvořen modelový spotřebitel, kterému na základě provedené analýzy bude nalezen ideální produkt nabízený na trhu v České republice. Druhá polovina praktické části se pak zaměří na doplňkové penzijní spoření. Bude zde provedena analýza institucí, které nabízejí investování do účastnických fondů. Také zde bude vytvořen modelový spotřebitel. Na základě analýzy bude tomuto spotřebiteli doporučen ideální účastnický fond.

Práce vychází primárně z internetových pramenů a právní úpravy, přičemž teoretické koncepty jsou čerpány z knižních zdrojů. Pro zpracování praktické části budou využity primárně ceníky a sazebníky zvolených finančních institucí. Použitá právní úprava, ceníky a sazebníky jsou použity ve znění účinném k 10. 8. 2021.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této práce je identifikovat ideální spořicí produkt se státní podporou nabízený na trhu v České republice pro vytvořené modelové spotřebitele.

K dosažení tohoto hlavního cíle jsou stanoveny následující parciální cíle:

- představit spořicí produkty a identifikovat spořicí produkty se státní podporou;
- vymežit podstatu, princip fungování a poskytovanou státní podporu u identifikovaných spořicích produktů se státní podporou (stavební spoření, doplňkové penzijní spoření);
- definovat modelové spotřebitele a stanovit kritéria pro srovnání identifikovaných spořicích produktů se státní podporou v České republice a na základě získaných poznatků provedené analýzy a komparace zhodnotit výhodnost těchto produktů pro modelové spotřebitele.

Prvnímu parciálnímu cíli je věnována kapitola 1. Druhému cíli jsou věnovány kapitoly 2 a 3. V těchto třech kapitolách jsou použity metody deskripce a syntézy. K naplnění posledního parciálního cíle směřuje kapitola 4 až 5, v níž jsou použity metody analýzy a komparace.

Pro srovnání produktů stavebního spoření byl vytvořen modelový spotřebitel, u kterého jsou stanoveny aspekty, které budou hrát roli při výběru ideálního produktu stavebního spoření. Pro srovnání produktů stavebního spoření byly vybrány produkty všech stavebních spořitelů působících v České republice. Kritérii pro komparaci těchto produktů jsou úrokové míry a poplatky. Mezi poplatky, které se budou srovnávat, patří například poplatky za uzavření smlouvy a správa vkladového účtu.

V rámci doplňkového penzijního spoření byl vytvořen také modelový spotřebitel se specifickými požadavky. Vzhledem k rozsahu práce se bude brát v potaz pouze spotřebitel, který je averzní vůči riziku. Bude zde provedena analýza penzijních společností působících na českém trhu a budou zde zvolena kritéria na základě, kterých se bude vybírat ideální účastnický fond pro modelového spotřebitele. Těmito kritérii jsou celkově naspořená částka a míra zhodnocení.

Údaje byly vybrány z vybraných finančních institucí a jejich ceníku a sazebníku účinných ke dni 10. 8. 2021.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SPOŘENÍ A SPOŘICÍ PRODUKTY

V první kapitole této bakalářské práce se autor zaměří na samotné spoření a spořicí produkty. Přesněji zde budou vymezena produkty se státním příspěvkem.

Spoření je činnost, jejímž výsledkem jsou úspory. Jde o ukládání svých finančních prostředků, které nám poslouží v budoucnu. Osoba, která spoří, předpokládá, že si tyto finanční prostředky zachovají svou hodnotu. Ztrátou takové hodnoty může být například inflace, která představuje snížení kupní síly peněz.

V současné době lze mezi spořicí produkty zahrnout spořicí účty, termínované vklady, stavební spoření a doplňkové penzijní spoření. Každý takový finanční produkt má své výhody či nevýhody a je důležité se rozhodnout mezi likviditou, bezpečností a výnosem. (Sokol, 2015, s. 110)

1.1 Vymezení spořicích produktů se státním příspěvkem

Česká republika v současnosti podporuje dva spořicí produkty. Podstatou spořicích produktů se státní podporou je snaha motivovat občany na vlastním spoření. Stát má na nich vlastní zájem, a proto můžou být regulovány výší státního příspěvku či úpravou podmínek pro vyplácení státního příspěvku.

Stavební spoření je prvním státem podporovaný spořicí produkt. Podstatou tohoto druhu spoření je, aby si lidé spořili na bytové potřeby. Uspořenou částku lze použít na cokoliv, avšak u druhé fáze – úvěr ze stavebního spoření – je nutno doložit účelovost na řešení vlastních bytových potřeb. Podrobněji se tomuto tématu bude věnovat kapitola 2.

Druhým finančním produktem je doplňkové penzijní spoření, které je součástí důchodového systému České republiky a má za cíl podpořit a motivovat jednotlivé osoby, aby si zajistili vlastní spoření na důchod. (Gordon a kol., 2012) Tento produkt bude rozebrán v kapitole 3.

2 STAVEBNÍ SPOŘENÍ

Tato kapitola se bude věnovat prvnímu státem podporovanému produktu, kterým je stavební spoření. Bude rozebrána jeho základní charakteristika a vývoj ve světě a také v České republice. Další podkapitoly se zaměří na smluvní zakotvení. Budou rozebrány jednotlivé fáze stavebního spoření, a to spořicí fáze, překlenovací úvěr a úvěrová fáze. Závěr této kapitoly je státní podpora.

Stavební spoření je specifickým finančním produktem spoření, které je účelové a vzniklo z potřeby financování bydlení, výstavby, rekonstrukci či jiné stavební úpravy. V určitém segmentu může být alternativní možností k hypotečním úvěrům, protože pořízení vlastního bydlení je finančně náročné, a proto je dnes využití úvěru spíše pravidlem.

Stavební spoření na českém trhu zprostředkovávají specializované banky, kterými jsou stavební spořitelny. Okruh činností stavebních spořitelen je bankovní licencí omezen pouze na produkt stavební spoření a jemu související produkty. (Revenda, 2012, s. 89)

2.1 Základní charakteristika

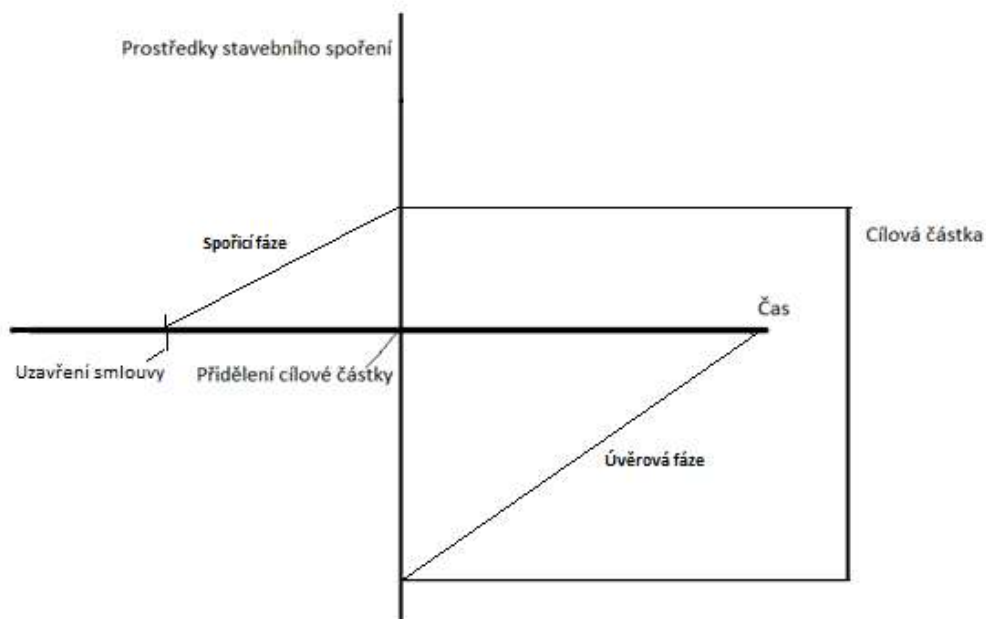
Stavební spoření je jeden z nejoblíbenějších finančních produktů na trhu, který primárně vznikl pro získání finančních prostředků potřebných k financování výstavby, rekonstrukci či pořízení bydlení. Stavební spoření je vytvořeno tak, aby umožnilo přístup co nejširší skupině možných účastníků. Jedná se o stabilní finanční produkt, u kterého se jeho význam zvyšuje, pokud je na trhu nedostatek dlouhodobého kapitálu pro financování bydlení, ale také tehdy, kdy je období vyšších úrokových sazeb. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 12-13)

Stavební spoření lze brát jako základ pro hypoteční úvěr. Ukazatel LTV, který udává poměr mezi výší úvěru a hodnotou zastavené nemovitosti, se zmínil na 90 % (Česká národní banka, 2020). Motivace spořit je podpořena státem, který poskytuje určitou podporu. Při správném přístupu jde o bezpečné a výhodné ukládání finančních prostředků.

Právní úprava je obsažena v zákonu č. 96/1993 Sb., zákon o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o stavebním spoření). Dále stavební spořitelny podléhají zákonu č. 15/1998 Sb., zákon o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále se řídí zákonem č. 89/2012 Sb., zákon občanský

zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 257/2016 Sb., zákon o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů.

Tento finanční produkt má dvě fáze, které na sebe navazují. První fází je fáze spořicí, ve které klient spoří, kdy tedy ukládá na účet stavebního spoření většinou pravidelně určité částky. Po určité době fáze spoření a splnění podmínek pro přidělení cílové částky má účastník nárok na úvěr ze stavebního spoření. Tato úvěrová fáze, tedy čerpat úvěr ze stavebního spoření, není povinná. Účastník může fázi spoření kdykoliv ukončit a zároveň vypovědět celý smluvní vztah se stavební spořitelnou. Obrázek č. 1 znázorňuje základní situaci průběhu stavebního spoření, kdy proběhnou obě fáze. Specifickou situací je takzvaný překlenovací úvěr, k jehož čerpání dochází již ve spořicí fázi. Podrobněji bude věnována spořicí fázi podkapitola 2.4, překlenovacímu úvěru 2.5 a úvěrové fázi podkapitola 2.6.



Obrázek 1 Základní situace stavebního spoření bez překlenovacího úvěru

Zdroj: vlastní zpracování na základě Kielar (2010, s. 17)

Obrázek 1 znázorňuje základní situaci bez překlenovacího úvěru. Spořicí fáze je zpravidla delší než úvěrová a také úvěr bývá vyšší než uspořené částka.

Stavební spoření kombinuje dva zdroje financování bydlení, kterými jsou vlastní zdroje a úvěr, které dohromady přináší řadu výhod a nevýhod z nich plynoucích. Mezi výhody můžeme zařadit: téměř nulové riziko, vklady jsou ze zákona pojištěny, fixní úrokovou sazbu nejméně po dobu 6 let, státní podpora, která činí 10 % z naspořené částky (do maximální výše 2000 Kč za kalendářní rok). Mezi nevýhody patří poplatek za uzavření smlouvy,

povinnost splnit lhůtu 6 let (jinak je ztracen nárok na státní podporu) nebo skutečnost, že úvěr ze stavebního spoření je dnes dražší než hypoteční úvěr. (Stavebni-sporeni.com, 2020)

2.2 Vývoj stavebního spoření

Prvopočátek stavebního spoření je kladen do Birminghamu v Anglii do roku 1775, kde vzniklo sdružení Ketley's Building Society. Toto sdružení vzniklo potřebou financovat své bydlení, kde každý poskytoval své finance do fondu. Později tato sdružení byla rozšířena i na podporu začínajícího podnikání řemeslníků. Principem byla vzájemná spolupráce a pomoc ostatním členům. (Kielar, 2010, s. 10)

Další vývoj stavebních spořitelen můžeme zasadit do druhé poloviny 19. století, kde v Německu a Rakousku-Uhersku takto vznikaly spořitelny ze spolků a družstev. Na území České republiky vznikaly kampeličky (pojmenované po F. C. Kampelíkovi) a raiffeisenky (dle F. W. Raiffeisena), které avšak svým fungováním byly rozdílné, a proto se jejich význam hledal a formoval. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 14)

Svým dalším vývojem se ustálily dva modely – spořitelní družstva a stavební spořitelny. Cílem tak na počátku byla vzájemná pomoc svým jednotlivým členům. Nebyla zde jasná struktura řízení, úvěry se splácely spíše na úrovni osobních vztahů, než aby byly vymáhány právně.

První stavební spořitelna v pojetí, jaké známe dnes, vznikla v Německu v roce 1921 a jmenovala se Spolek přátel, avšak vlivem vysoké inflace musela být rozpuštěna. Za již příznivějších podmínek vznikl v roce 1924 Spolek přátel, které založil George Kropp. Tento spolek byl založen na podnikatelském principu a principech stavebního spoření, jaké známe dnes. Klienti museli nejprve nějakou dobu spořit a až poté mohli dostat úvěr (v té době o přidělení úvěru rozhodovalo losování). Forma rozhodování o přidělení úvěru losováním a další principy z družstev se později ukázali jako neudržitelné, a proto se zavedlo poskytování úvěrů na základě bodovém hodnocení. Tato forma stavebního spoření se stala oblíbenou a začaly tak vznikat nové subjekty poskytující tyto služby. Dalším impulsem, který významně přispěl k rozvoji této formy spoření, byla potřeba finančních prostředků po druhé světové válce. V roce 1934 vstoupil v Německu v platnost zákon o daních z příjmů, který umožnil účastníkům na stavebním spoření snížit daňový základ o hodnotu vkladů na stavebním spoření. Tato podpora byla rozšířena v roce 1952 o přímou státní podporu 25-35 % z ročně uspořené částky. Stavební spoření hrálo tak velkou roli při obnově Německa

po druhé světové válce a stalo se neodmyslitelnou součástí finančního trhu. (Kielar, 2010, s. 12)

2.2.1 Stavební spoření v České republice

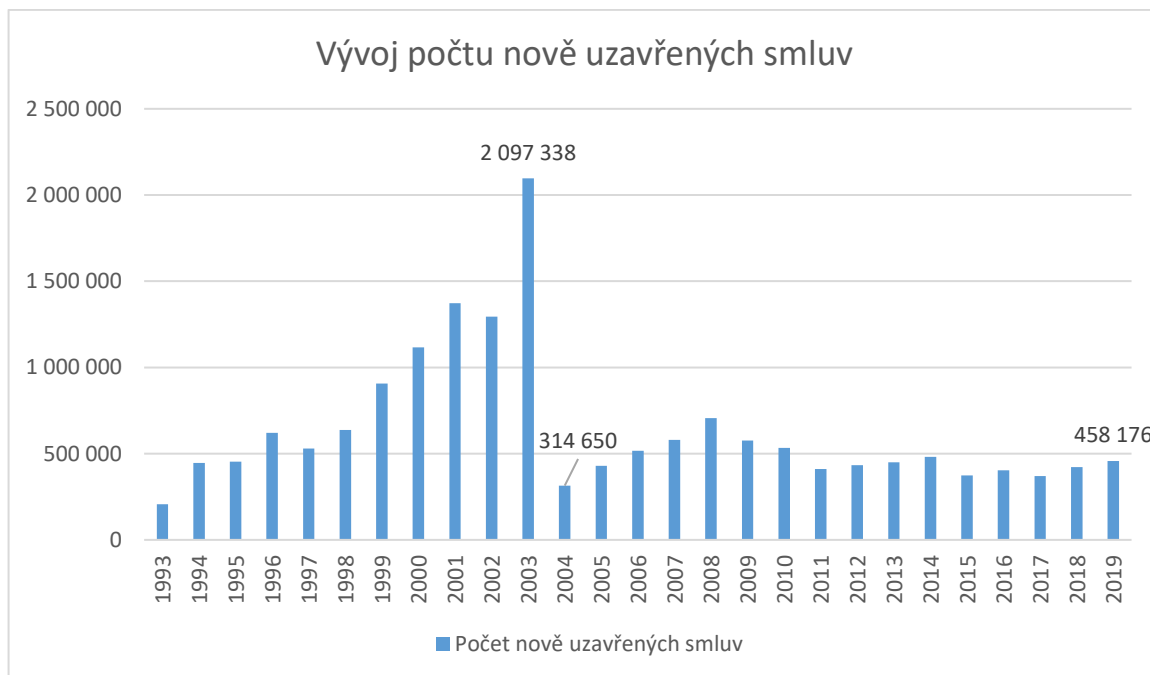
Česká republika se na stavební spoření začala připravovat na začátku 90. let, kdy se v roce 1992, ještě na půdě Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, začal připravovat zákon o stavebním spoření. Tento zákon vstoupil v platnost až po vzniku České republiky, konkrétně šlo o zákon číslo 96/1993. Jeho principy vycházely z již osvědčeného německého modelu, který byl upraven o způsoby nárokování a vyplácení státní podpory. V České republice je administrativa pro jednotlivé účastníky zjednodušena, protože samy stavební spořitelny pro své klienty zajišťují nárokování státní podpory.

V roce 1994 zde působilo již 6 stavebních spořitelen:

- AR stavební spořitelna (1993),
- Českomoravská stavební spořitelna (1993),
- Wüstenrot – Stavební spořitelna (1993),
- Všeobecná stavební spořitelna (1993),
- ČS – stavební spořitelna (1994),
- HYPO stavební spořitelna (1994). (Stavebky.cz, 2018)

Silnou motivací pro tento velmi oblíbený bankovní produkt byla státní podpora, která byla navíc podpořena účastí silných zahraničních subjektů, a proto byl a je tento produkt vnímán jako bezpečný a spolehlivý.

Z obrázku 2 je zřejmé, že nejvyšší počet nově uzavřených smluv byl v roce 2003, protože smlouvy uzavřené po 31. 12. 2003 měly již sníženou státní podporu. Klienti si tak chtěli uzavřít smlouvy o stavebním spoření ještě za výhodnějších podmínek. Změny se týkaly zejména prodloužení vázací lhůty pro vyplácení státní podpory (z pěti na šest let) a také snížení státní podpory ze 4 500 Kč na 3 000 Kč. (Lohniský, 2003)



Obrázek 2 Vývoj počtu nově uzavřených smluv

Zdroj: vlastní zpracování na základě Stavebky.cz (2020)

V České republice v současnosti působí 5 stavebních spořitelen:

- Stavební spořitelna České spořitelny;
- ČSOB stavební spořitelna;
- Raiffeisen stavební spořitelna;
- Modrá pyramida stavební spořitelna;
- Moneta stavební spořitelna.

Vlivem akvizice zmizela z českého finančního trhu Wüstenrot stavební spořitelna, která se stala součástí Moneta Money Bank. (Hovorka, 2020)

2.3 Smluvní zakotvení

Stavební spoření je smluvně upraveno s účastníkem, kde vedle samotné smlouvy o stavebním spoření jsou součástí i Všeobecné obchodní podmínky. Tomu se věnují následující oddíly.

2.3.1 Všeobecné obchodní podmínky

Nedílnou součástí každé smlouvy o stavebním spoření jsou Všeobecné obchodní podmínky (dále VOP). Tyto podmínky vymezují základní práva a povinnosti obou zúčastněných stran

(tedy účastníka a stavební spořitelny) a slouží také jako nástroj státu na regulaci tohoto produktu.

Dle §7 zákona o stavebním spoření musí tyto VOP obsahovat alespoň postup a podmínky při uzavírání smlouvy, podmínky pro získání a uzavírání úvěru ze stavebního spoření, změnu či ukončení smlouvy a postup stavební spořitelny v případě jejího zániku či odnětí bankovní licence.

Všeobecné obchodní podmínky podléhají schválení Ministerstvem financí (zákon č. 96/1993 Sb., § 7), které tak má významný nástroj pro regulaci stavebního spoření. Přirozený zájem na tomto produktu má z toho důvodu, že je státem podporovaný, a proto se stát snaží o to, aby plnil účely, pro které byl zřízený a nepředstavoval nadměrné riziko.

2.3.2 Smlouva o stavebním spoření

Smluvním vztahem mezi účastníkem stavebního spoření a stavební spořitelnou je smlouva o stavebním spoření, kterou může uzavřít fyzická osoba i právnická osoba, avšak pouze fyzická osoba může dosáhnout na státní podporu. Smlouva o stavebním spoření je upravena v zákoně o stavebním spoření a obsahuje:

- cílovou částku zvolenou účastníkem;
- výši pravidelného vkladu, kterou bude účastník spořit;
- úrokovou sazbu vkladů a úvěru ze stavebního spoření;
- podmínky dané stavební spořitelnou pro přidělení cílové částky.

Smlouva o stavebním spoření se obvykle skládá ze dvou dokumentů, a to formuláře, který obsahuje údaje o účastníkovi, cílovou částku či variantu stavebního spoření a Všeobecné obchodní podmínky. (Stavebky.cz, 2016)

Povinností pro samotnou stavební spořitelnu, ale zároveň výhodou pro klienta je to, že jsou již na začátku ve smlouvě pevně dané podmínky spoření na prvních 6 let. Výši poplatků a úrokové míry smí měnit pouze způsobem, který je uvedený ve smlouvě o stavebním spoření. (Lukáš a Kielar, 2014, s.18)

Smlouva musí také obsahovat úrokovou sazbu z úložek a úrokovou sazbu z úvěru ze stavebního spoření, kdy jejich rozdíl může činit nejvýše 3procentní body. Stavební spořitelna smí změnit úrokovou sazbu jen v případě, kdy účastník stavebního spoření

po splnění všech podmínek pro poskytnutí úvěru nabídku odmítne a od sjednání smlouvy uplyne alespoň 6 let. (zákon č. 96/1993 Sb., § 5)

2.3.3 Ukončení smlouvy

Smlouva o stavebním spoření se uzavírá na dobu neurčitou a může ji ukončit účastník stavebního spoření či stavební spořitelna, kdy nejčastějším způsobem je výpověď, pro kterou platí tříměsíční výpovědní lhůta. Stavební spořitelna může smlouvu vypovědět jen za podmínek, kdy účastník neplní smlouvené povinnosti. Účastník stavebního spoření může smlouvu vypovědět kdykoliv. V případě, že účastník smlouvu ukončí výpovědí před 6letou vázací lhůtou, nárok na státní podporu mu zaniká, navíc mu může být od stavební spořitelny účtován poplatek. Podrobné podmínky k odstoupení od smlouvy jsou součástí Všeobecných obchodních podmínek. (E22.cz, 2017)

„Smlouva o stavebním spoření může být ukončena:

- výpovědí smlouvy účastníkem nebo stavební spořitelnou;
- splacením úvěru ze stavebního spoření;
- odstoupením od smlouvy účastníkem nebo stavební spořitelnou;
- úmrtím účastníka;
- dohodou o ukončení smlouvy mezi účastníkem a stavební spořitelnou;
- zánikem právnické osoby, která je účastníkem.“ (Lukáš a Kielar, s. 33, 2014)

Nárok na vyplacení celé uspořené částky má účastník po 6leté lhůtě. Klienti, kteří nemají zájem o úvěr ze stavebního spoření, ukončují smlouvu výpovědí, kdy tato tříměsíční lhůta začíná nabíhat od 1. dne následujícího měsíce po doručení stavební spořitelně. K poslednímu dni výpovědní lhůty je tak smlouva o stavebním spoření ukončena. Tato výpověď se dá podat prostřednictvím formuláře stavební spořitelny či formou písemného dopisu. Po výpovědní lhůtě následuje výplata uspořených prostředků. (Finance.cz, 2016)

2.4 Spořicí fáze

Fáze spoření, či spořicí fáze, je první ze dvou částí finančního produktu stavebního spoření. Této fáze se zúčastní každý účastník stavebního spoření a začíná uzavřením smlouvy o stavebním spoření. Na začátku si účastník stavebního spoření zvolí ve smlouvě cílovou částku a tarif, který mu stavební spořitelna nabízí.

Klient měsíčně ukládá finanční prostředky na vkladový účet, které jsou úročeny dle zvolené varianty (tarifu).

Tato fáze může končit dvěma způsoby. V případě, že účastník nemá zájem o úvěr, tak podá výpověď smlouvy o stavebním spoření. Výhodou spořicí části je to, že uspořenou částku po lhůtě 6 let můžeme využít na cokoliv. Druhou možností je žádost o přidělení cílové částky a poté zahájí úvěrovou fázi, kdy tento úvěr musíme investovat do bytových potřeb. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 18)

2.4.1 Volba cílové částky

Cílová částka je základním pilířem smlouvy o stavebním spoření. Vychází z ní další vlastnosti a parametry smlouvy, jako jsou podmínky pro přidělení a výše úvěru ze stavebního spoření nebo poplatků za sjednání smlouvy. Dle § 5 odst. 9 zákona o stavebním spoření *„cílová částka se rovná součtu vkladů, státní podpory, úvěru ze stavebního spoření a úroků z vkladů a státní podpory, po odečtení daně z příjmů z těchto úroků.“* Jde tedy o celkový finanční objem, který účastník za celou dobu stavebního spoření získá.

Na začátku musí klient uhradit poplatek za uzavření smlouvy o stavebním spoření, který se počítá z cílové částky (která se udává v celých tisících), obvykle jde o 1 % z cílové částky. Jednotlivé stavební spořitelny mají nastavenou pouze spodní hranici pro výši minimální cílové částky, zpravidla se pohybuje mezi 20 000 Kč až 50 000 Kč. (Lukáš a Kielar, 2014, s.20)

2.4.2 Tarif

Tarif je varianta stavebního spoření, která obsahuje souhrn pravidel a podmínek, za kterých stavební spořitelna nabízí klientovi spoření (úročení vkladů) a přidělení úvěru. Tarif obsahuje úrokovou sazbu z úložek a úvěru, minimální výši úložek, podmínky přidělení a výši splátek úvěru za stavebního spoření, případně se od něj může odvíjet výše poplatků.

Stavební spořitelny nabízí několik variant (tarifů), které se dělí dle účelu klienta. Pro klienta, který nemá v plánu přijmout úvěr ze stavebního spoření a zajímá ho pouze první spořicí fáze, je nejdůležitější úroková sazba z úložek. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 22-23)

2.4.3 Přespoření

K přespoření dojde v situaci, kdy účastník stavebního spoření naspoří více, než je výše cílové částky, která je uvedena ve smlouvě o stavebním spoření. K této situaci může dojít tehdy, kdy účastník vkládá měsíčně více nebo spoří déle, než předpokládal.

Přespoření není obecně přípustné a je v zájmu klienta, aby k přespoření nedošlo. Některé stavební spořitelny mohou automaticky navýšit cílovou částku, která bude zpoplatněna poplatkem uvedeným ve smlouvě nebo odmítnou platbu, která by již způsobila přespoření, případně mohou stavební spořitelny smlouvu o stavebním spoření vypovědět. Způsob, jak může stavební spořitelna takový případ řešit je uveden ve VOP. (Bartušková, 2020)

2.4.4 Vklady na účet stavebního spoření

Vkládat pravidelné vklady na účet stavebního spoření je jednou z hlavních povinností účastníka. Výše těchto vkladů je uvedena ve smlouvě či VOP dle zvoleného tarifu a odvíjí se od výše cílové částky. Sjednáním smlouvy je tak účastník povinen ukládat finanční prostředky k měsíčnímu spoření. Účastník se může dopustit porušení smlouvy tím, že bude spořit méně. V takovém případě má stavební spořitelna právo smlouvu o stavebním spoření ukončit.

Udávaná výše měsíčních úložek ve smlouvě je vždy minimální. Účastník tak může vkládat více finančních prostředků, přičemž není povinen tuto skutečnost předem oznamovat stavební spořitelně. Tohoto klient může využít v případě, že chce rychleji získat úvěr ze stavebního spoření. V takovém případě mu v určitých případech může zaniknout nárok na státní podporu.

Účastník může dále využít mimořádných vkladů na účet stavebního spoření. Tato možnost se obvykle vyskytuje ve dvou případech. Prvním případem může být, když se účastník rozhodne, že místo měsíčních vkladů vloží finanční prostředky jednou ročně. Ve druhém případě může jít o klienty, kteří žádají o překlenovací úvěr. V tomto případě může být pro některé klienty výhodnější, když na svůj účet stavebního spoření vloží vyšší částku a poté nespoří. Tento způsob může vést k rychlejšímu přidělení a v některých případech může klient získat překlenovací úvěr za výhodnějších podmínek. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 27)

2.5 Překlenovací úvěr

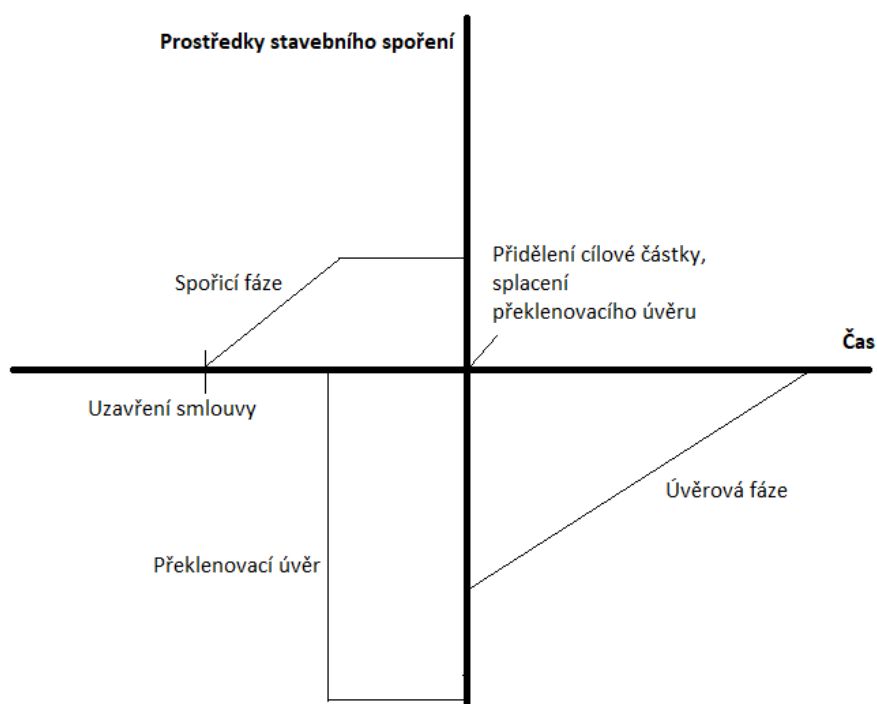
Stavební spořitelny nabízejí dva druhy úvěrů. Na klasický úvěr ze stavebního spoření, tedy přidělení cílové částky, nelze dosáhnout okamžitě. Z toho důvodu stavební spořitelny nabízejí také překlenovací úvěr.

Tento druh úvěru poskytuje stavební spořitelna, váže se k účtu stavebního spoření a slouží k překlenutí období do přidělení cílové částky. Stavební spořitelna ho tak může poskytnout na financování bytových potřeb svým klientům dříve, než získáme úvěr ze stavebního spoření. Tento specifický druh produktu může stavební spořitelna klientovi odmítnout. Překlenovací úvěr může být poskytnut do výše cílové částky a lze jej získat ihned po uzavření smlouvy o stavebním spoření.

Poskytuje se ve fázi spoření a jeho doba trvání může být od několika dnů až po celou dobu spořicí fáze. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 42)

Překlenovací úvěr není umořován postupně, ale jednorázově přidělenou cílovou částkou. Klient platí po dobu trvání překlenovacího úvěru pouze úroky, které nejsou tak regulovány, a proto můžou mít vyšší úrokovou sazbu, a tak se udává, že je tento druh úvěru pro klienta méně výhodný. (Stavebky.cz, 2016)

Překlenovací úvěr je znázorněn na obrázku 3.



Obrázek 3 Průběh stavebního spoření s využitím překlenovacího úvěru

Zdroj: vlastní zpracování na základě Stavebky.cz (2016)

2.6 Úvěrová fáze

Hlavním cílem stavebního spoření je poskytování úvěrů ze stavebního spoření. První fáze, tedy fáze spořicí, slouží pouze jako prostředek, kterým stavební spořitelny získají objemy prostředků pro poskytování úvěrů ze stavebního spoření. Účastník získá nárok na tento úvěr až po určité době spoření. Výhodou tohoto druhu úvěru je pevně daná úroková sazba po celou dobu splatnosti. Úrokové sazby jsou regulovány zákonem, ve kterém je dané, že úroková sazba mezi úvěrem a spořením nemůže přesáhnout 3 procentní body. Vlivem této regulace obvykle tedy patří úrokové sazby z úvěru ze stavebního spoření k nejnižším na trhu. Výjimku tvoří překlenovací úvěry, které úrokovou sazbu nemají regulovány a její výše zde není zákonem podpořena.

Ze zákona musí být pro čerpání úvěru ze stavebního spoření prokázán účel. Jde o nutnou podmínku, klient tak musí doložit nájemní smlouvu, výpis z katastru či jiné dokumenty, který prokáže vztah k dané bytové potřebě. Bytové potřeby jsou podrobně definovány v § 6 zákona č. 96/1993 o stavebním spoření. Typickými příklady je výstavba či koupě bytového

nebo rodinného domu, koupě pozemku pro výstavbu rodinného domu, změna stavby nebo udržovací práce na těchto domech či bytech, případně splacení úvěru, který sloužil jako financování bytových potřeb.

Výše doby splatnosti úvěru ze stavebního spoření se odvíjí od výše splátek, které byly sjednány ve smlouvě o stavebním spoření, kde jsou také garantovány úrokové sazby po celou dobu splácení.

Smlouvu o úvěru ze stavebního spoření může účastník uzavřít před přidělením cílové částky, avšak úvěr může být vyplacen až po přidělení cílové částky. (banky.cz, 2021)

2.6.1 Přidělení úvěru ze stavebního spoření

V souvislosti se stavebními spořitelny se pro poskytnutí úvěru používá pojem přidělení úvěru či přidělení cílové částky.

Výši úvěrů, které může stavební spořitelna svým klientům poskytnout, je omezená, protože úvěry ze stavebního spoření poskytují stavební spořitelny z vkladů účastníků. V případě, že klient splní podmínky a potvrdí svůj zájem o úvěr ze stavebního spoření, je klientovi přidělena cílová částka. Stavební spořitelna přidělením úvěru potvrzuje, že disponuje dostatkem prostředků k vyplacení cílové částky účastníkovi. Cílovou částku tvoří uspořené vklady klienta a rozdíl do cílové částky tvoří úvěr ze stavebního spoření.

Uspořené vklady může stavební spořitelna vyplatit okamžitě po přidělení. Úvěr můžeme čerpat na základě úvěrové smlouvy až po přidělení. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 37-38)

2.6.2 Podmínky pro přidělení úvěru ze stavebního spoření

Klientovi je přidělena cílová částka za určitých podmínek, které se vážou na rozhodný den. Rozhodný den je zpravidla den tři měsíce před samotným přidělením cílové částky. Účastník musí mít k rozhodnému dni uspořenou předem smluvenou částku. Udává se v procentech, kdy obvykle jde o 40 % z cílové částky a nazývá se minimální procento naspoření. Zbytek této částky je maximální výše úvěru, která může být účastníkovi přidělena. Klient musí spořit alespoň dva roky, aby splnil další podmínku. V případě, kdy klient nesplní podmínku spoření alespoň dva roky od uzavření smlouvy o stavením spoření, může využít překlenovací úvěr.

Další podmínkou je splnění hodnotícího čísla. Toto číslo se odvíjí od toho, v jaké výši účastník spoří a také se odvíjí od doby spoření. (Lukáš a Kielar, 2014, s. 38-39)

2.7 Státní podpora

Následující podkapitoly se budou věnovat státní podpoře stavebního spoření, a to státnímu příspěvku a daňovým dopadům.

2.7.1 Státní příspěvek

Státní podpora stavebního spoření je důležitým prvkem. Dozor na dodržování podmínek pro poskytování státní podpory provádí Ministerstvo financí. Výše státní podpory ovlivňuje celý systém stavebního spoření. Výhodou je, že na státní podporu dosáhnou i klienti, kteří nečerpají úvěr. Protože výše státní podpory ovlivňuje poptávku po stavebním spoření, kdy poptávka roste v období, kdy jsou na trhu vysoké úrokové sazby. V případě, že je státní podpora vysoká, mohou tak stavební spořitelny poskytovat větší objemy úvěrů. (Stavebky.cz, 2018)

Zákon o stavebním spoření neobsahuje žádná omezení, kdo tuto smlouvu může uzavřít, avšak nárok na státní podporu má pouze fyzická osoba.

Klient může mít souběžně několik smluv; v každé musí být uvedeno, zda žádá o státní podporu. Toto rozhodnutí může účastník jednou za kalendářní rok změnit.

Výše státní podpory je 10 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, nejvýše však z částky 20 000 Kč. Základem pro výpočet státní podpory je součet vkladů účastníka a úroků po odečtení daně z příjmů, snížený o poplatky. Výsledkem je ročně uspořená částka. V případě, že je uspořená částka vyšší než 20 000 Kč, činí státní podpora 2000 Kč. Pokud je uspořená částka nižší než 20 000 Kč, bude státní podpora činit 10 % z uspořené částky. Státní podpora je vázána na osobu, nikoliv smlouvu, a proto na libovolný počet smluv (kde na každou smlouvu může nárokovat státní podporu) má účastník nárok na státní podporu taktéž pouze do výše 2000 Kč celkem. (Zákon č. 96/1993 Sb., § 10)

Stavební spořitelny na základě údajů od klienta (žádost o státní podporu) uvedených ve smlouvě o stavebním spoření budou nárokovat po ukončení kalendářního roku po Ministerstvu financí. Tuto souhrnnou částku poté rozdělí stavební spořitelna mezi své klienty. (Stavebky.cz, 2018)

Výše státní podpory se počítá a připisuje na účet klienta jednou ročně, kdy se jedná pouze o zálohy, které jsou klientovi vyplaceny v případě, když splní zákonem stanovené podmínky, jako například to, že účastník nemůže po dobu 6 let ode dne uzavření smlouvy

nakládat s uspořenou částkou. V případě ztracení nároku klienta na státní podporu, je tato státní podpora vrácena zpět Ministerstvu financí. (Zákon č. 96/1993, Sb.)

2.7.2 Daňové dopady

Úroky z vkladů podléhají srážkové dani 15 % (do roku 2010 byly tyto úroky od srážkové daně osvobozeny). Na druhou stranu si ale účastník, který je fyzickou osobou, může od základu daně odečíst částku, která je rovna úrokům z úvěru stavebního spoření, které byly ve zdaňovacím období zaplacený. Úhrnná částka úroků, o které chce klient snížit daňový základ, nesmí překročit v téže hospodařící domácnosti 300 000 Kč. (Pelc a Pelech, 2020, s. 170)

3 DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ

Dalším spořicíím produktem, kterým se tato bakalářská práce bude zabývat, je doplňkové penzijní spoření, které je podporováno státem. Tato forma spoření je součástí důchodového systému České republiky. Pro úvod zde bude zasazení tohoto produktu do důchodového systému a následně bude představena základní charakteristika doplňkového penzijního spoření. V dalších podkapitolách bude vymezeno, kdo se může stát účastníkem na doplňkovém penzijním spoření, jeho vklady do účastnických fondů a na závěr bude rozebrána státní podpora tohoto produktu.

Dnešní podoba důchodového systému vznikala od roku 1948. Nárok na starobní penzi u většiny lidí klesla z 65 na 60 let, kdy povinná minimální délka odvádět pojištění klesla na 20 let. Postupně ale docházelo ke změnám, kdy byla například snaha o srovnání penzí na víceméně jednu úroveň, důchod se postupně začal počítat dle výše mzdy a pojištěná doba ztrácela na důležitosti. (Filip a Pospíšil, 2013, s. 15)

Důchodový systém v České republice se postupně vyvinul do současné situace, kdy se skládá ze dvou pilířů:

- důchodové pojištění;
- doplňkové penzijní spoření.

Základem důchodového systému České republiky je důchodové pojištění (takzvaný I. pilíř), které je povinné a účastní se ho fyzické osoby, které jsou poplatníkem důchodového pojištění. Právní úprava je obsažena v zákoně č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Dle zákona jsou účastníci na tomto pojištění zabezpečeni ve stáří (starobní důchod), invaliditě (invalidní důchod) či úmrtí manžela/manželky/rodiče (sirotčí důchod). V těchto případech mají účastníci nárok na vyplácení dávek důchodového zabezpečení. V České republice je tento druh příjmu často i jediným zdrojem příjmu. (Škvára, 2016, s. 9) Důchodové pojištění využívá systém průběžného financování důchodů, který znamená, že státem právě vybrané důchodové pojištění je použito na vyplácení důchodů. Tento systém je také označován jako PAYG (Pay-as-you-go) (Rubeš, 2013, s. 15), a je založeno na principech zásluhovosti a solidarity¹ (Gregorová a kol., 2018, s. 18-19).

¹ Těmito principy se rozumí, že s vyššími pojistnými odvody důchodového pojištění se zvyšuje i pozdější důchod účastníka, ale také s vyššími příjmy roste výše důchodu pomaleji.

V roce 1994, byl důchodový systém rozšířen o penzijní připojištění se státním příspěvkem, které bylo od roku 2013 upraveno a nahrazeno doplňkovým penzijním spoření s podporou státu (III. pilíř). Od ledna roku 2013 fungoval v České republice i takzvaný II. pilíř, který byl nicméně v prosinci 2015 zrušen. (Byznysnoviny.cz, 2019)

3.1 Základní charakteristika doplňkového penzijního spoření

Doplňkové penzijní spoření představuje formu dobrovolného spoření na důchod a má tak zabezpečit doplňkový příjem účastníka ve stáří. Zákonná právní úprava je obsažena v zákoně č. 427/2011 Sb., zákon o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o doplňkovém penzijním spoření).

Původní penzijní připojištění vzniklo v roce 1994 a vyznačovalo bezpečným ukládáním a zhodnocováním vkladů, které bylo státem regulované. Od 1. 1. 2013 bylo v rámci důchodové reformy nahrazeno doplňkovým penzijním spořením. Ti, kteří uzavřeli smlouvu do listopadu 2012, mohou pokračovat podle původních podmínek v účasti na penzijním připojištění za původních podmínek, nicméně se veškeré úspory účastníků vyčlenily do tzv. transformovaného fondu, ve kterém nadále společnost spravuje penzijní připojištění stávajícím účastníkům. Transformovaný fond vycházel z původně sjednané smlouvy o penzijním připojištění, kdy zůstala zachována garance návratnosti vložených finančních prostředků či státní příspěvek. Další zachovanou částí je nárok na výběr až jedné poloviny uspořené finanční prostředků po 15 letech spoření. Rozdílem je například to, že účastníci na penzijním připojištění nemají nárok na takzvaný předdůchod (viz podkapitola o předdůchodu).

Nevratným krokem může účastník transformovaného fondu přestoupit do účastnických fondů doplňkového penzijního spoření. Motivací takového účastníka může být snaha o takzvaný předdůchod (viz kapitola předdůchod) či vyšší výnosy, protože účastnické fondy mohou investovat do rizikovějších, tedy případně výnosnějších nástrojů. (Rytířová, 2013, s. 86-94)

Podle Rytířové (2013, s. 84) jsou základními charakteristikami doplňkového penzijního spoření následující:

- fondové financování;
- individuální účet;
- výrazný prvek ekvivalence;

- příspěvkově definovaný systém;
- dobrovolné zahájení a ukončení účasti.

Dle principů kolektivního investování jsou finanční prostředky zhodnocovány penzijními společnostmi na kapitálových trzích. Účastníkovi je veden individuální účet, což je oproti důchodovému pojištění rozdílné. Klient tak dostane uspořenou částku, která je ekvivalentní jeho příspěvkům. Účast na doplňkovém penzijním spoření dobrovolná a účastník může svou účast kdykoliv ukončit. (Ministerstvo financí, 2013)

V současné době nabízejí v České republice doplňkové penzijní spoření následující společnosti:

- Allianz penzijní společnost a.s.;
- AXA penzijní společnost a.s.;
- Conseq penzijní společnost a.s.;
- Česká spořitelna – penzijní společnost a.s.;
- ČSOB penzijní společnost a.s.;
- KB penzijní společnost a.s.;
- NN penzijní společnost a.s.;
- Generali penzijní společnost a.s.

Tyto penzijní společnosti nabízejí různé investiční strategie. Protože je doplňkové penzijní spoření založeno na dlouhodobém investování, každá společnost musí mít jeden povinný konzervativní fond, který je pro účastníky, kteří preferují stabilní a bezpečnou investici. (Srovnejte, 2016, s. 91)

3.2 Účastnické fondy

Každá společnost, která nabízí doplňkové penzijní spoření, nabízí několik typů strategií, tedy účastnických fondů. Tyto fondy jsou podobné standardním otevřeným podílovým fondům. Případný krach penzijní společnosti se účastníků nedotkne; tato společnost má oddělený majetek akcionářů a účastníků. Penzijní společnost prostředky pouze spravuje.

3.2.1 Konzervativní fond

Konzervativní fond je převážně doporučován klientům, kteří nemají zkušenosti s investováním. Také je ideální pro klienty, kteří chtějí spořit jen krátkou dobu a upřednostňují stabilitu a nízkou míru rizika. S tím je ovšem také spojena větší jistota zhodnocení, avšak za předpokladu nižších výnosů. Konzervativní fond investuje do termínovaných vkladů u důvěryhodných bank, státních dluhopisů a do bonitních firemních dluhopisů. Očekávaná míra zhodnocení u konzervativního fondu by se měla pohybovat nad úrovní běžných bankovních spořicíh produktů. V praktické části této bakalářské práce bude provedena analýza na míru zhodnocení u jednotlivých institucí, které mohou poskytovat konzervativní fond. (Filip a Pospíšil, 2013, s. 71)

3.2.2 Vyvážený

Tento fond se liší od konzervativního fondu tím, že smí nakupovat i mírně rizikovější obligace, podíly ve standardních fondech, ale především také smí nakupovat akcie z přesně definovaných veřejných trhů. Avšak do akcií a podílů ve fondech se smí směřovat jen 40 % majetku. To znamená, že větší část majetku musí být směřována do konzervativnějších nástrojů (např. státní dluhopisy). (Filip a Pospíšil, 2013, s. 71)

Vyvážený fond je určen převážně pro klienty, kteří již nějaké zkušenosti s investováním mají a nepřekvapí je případné mírné výkyvy v hodnotě úspor. Také tito klienti mohou očekávat vyšší výnosy, než tomu bylo u konzervativního fondu. Ideálním investičním horizontem je 5 a více let. (csps.cz, 2021)

3.2.3 Dynamický

Dynamický fond má v porovnání z předchozími dvěma fondy nejširší možnosti investování. Samozřejmě může investovat do všeho, do čeho smí investovat fond vyvážený. Ale hlavní rozdíl je, že do akcií a podílových fondů může směřovat až 80 % hodnoty a zajištění proti měnovému riziku je povinné pro 50 % aktiv. (Filip a Pospíšil, 2013, s. 72)

Ideálním klientem pro tento fond je člověk, který má zkušenosti s investováním a chce dosáhnout co nejvyššího možného zhodnocení. Zároveň také musí předpokládat, že zde budou výrazné výkyvy hodnoty úspor. Klient, který se rozhodne pro tento fond si zkrátka musí uvědomovat možné riziko ztráty. Investiční horizont je v tomto případě 7 a více let. (generalipenze.cz, 2020)

3.2.4 Účastníci doplňkového penzijního spoření

Zákon č. 427/2011 Sb., zákon o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů definuje, že účastníkem může být pouze fyzická osoba, která uzavřela s penzijní společností smlouvu o doplňkovém penzijním spoření. Do konce roku 2015 mohla vstoupit fyzická osoba starší 18 let. Vstup do tohoto produktu nyní není tedy nijak omezen. Účastníkem se fyzická osoba stane po uzavření smlouvy o doplňkovém penzijním spoření a s jednou společností lze mít uzavřenou pouze jednu smlouvu.

3.2.5 Předdůchod

Pro úvod je nutno říci, že předdůchod není předčasný důchod. Předdůchod není státem vyplácený důchod, ani žádnou samostatnou dávkou. Fyzická osoba čerpá vlastní uspořené finanční prostředky z doplňkového penzijního spoření. V případě, že účastník nepracuje, nemusí hradit zdravotní či sociální pojištění. Hradit sociální pojištění bude muset, stane-li se osobou samostatně výdělečně činnou. Předdůchod vníkl jako možnost překonat osobám, které jsou blízko důchodového věku, ztrátu zaměstnání.

Možnost využít předdůchodu lze za daných podmínek:

- osoba musí mít sjednané doplňkové penzijní spoření, které musí být placeno alespoň 5 let před začátkem předdůchodu;
- musí trvat alespoň 2 roky a může jej čerpat 5 let před dosažením důchodového věku;
- vyplácená penze nesmí být nižší než 30 % průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí předchozího roku². (Kurzy.cz, 2020)

Průměrnou mzdu vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí; v roce 2021 činí 30 % průměrné mzdy za 1.-3. čtvrtletí 10 383 Kč. V případě, že neplní podmínku o dostatečném naspoření, může rozdíl do chybějící částky doplatit. (pred duchod.cz, 2021)

3.2.6 Vklady účastníka

Vklady doplňkového penzijního spoření se skládají z vlastních vkladů účastníka, příspěvku od zaměstnavatele a státního příspěvku. Výše vkladu není spojena s výší jeho příjmů, jako je tomu u prvního a druhého pilíře. Vklad si účastník určí ve smlouvě sám, kdy v průběhu

² Průměrnou mzdu vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí; v roce 2020 činí 30 % průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí 10 029 Kč. V případě, že neplní podmínku o dostatečném naspoření, může rozdíl do chybějící částky doplatit.

trvání smlouvy může výši vkladu měnit. Nejnižší částka je 100 Kč měsíčně (avšak státní příspěvek je poskytnut od 300 Kč); horní hranice není omezena. Smlouva o doplňkovém penzijním spoření umožňuje vkládat i mimořádné vklady.

Účast na doplňkovém penzijním spoření se neodvíjí od příjmů účastníka, a proto je povinen vkládat smlouvenou částku i tehdy, kdy žádné příjmy nemá. Krajně lze oznámit penzijní společnosti přerušeni placení příspěvků a placení tak přerušit, nebo lze smlouvu předčasně ukončit. Za pozdní uhrazení měsíčního příspěvku zde nejsou žádné poplatky, účastníkovi ale odpadá nárok na státní podporu za daný měsíc. (Rytiřová, 2013, s. 96-97)

Zaměstnavatel může svému zaměstnanci, účastníkovi na doplňkovém penzijním spoření, přispívat určitou částkou. Tato výše není zákonem nijak upravená; není zde minimální ani maximální výše. Jde tedy pouze o domluvu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, kteří to oznámí penzijní společnosti. Zpravidla poskytuje zaměstnavatel takovou částku, která je pro něj výhodná z daňového hlediska (viz kapitola daňové aspekty). (Vybíhal, 2020, s. 188-191) (Solitea, 2020)

3.3 Státní podpora

Následující podkapitoly se zaměří na státní příspěvek a daňové dopady doplňkového penzijního spoření.

3.3.1 Státní příspěvek

Státní příspěvek je důležitou výhodou doplňkového penzijního spoření. Tento příspěvek od státu se odvíjí od výše měsíčních vkladů. Nárok na státní příspěvek vzniká dle § 13 zákona o doplňkovém penzijním spoření, účastníkovi, který má trvalý pobyt na území České republiky nebo má bydliště na území členského státu, je účastníkem důchodového pojištění nebo z něj pobírá důchod nebo je účastník veřejného zdravotního pojištění České republiky.

Účastníkovi náleží státní příspěvek při výši měsíčního spoření alespoň 300 Kč, kdy činí 90 Kč + 20 % z částky přesahující 300 Kč. Maximální měsíční výše státního příspěvku činí 230 Kč. Příklady jsou uvedeny v tabulce 1. (Zákon č. 427/2011 Sb. - zákon o doplňkovém penzijním spoření)

Tabulka 1 Výše státního příspěvku

Měsíční vklad	Státní příspěvek
1-299 Kč	0 Kč
300 Kč	90 Kč
400 Kč	110 Kč
500 Kč	130 Kč
600 Kč	150 Kč
700 Kč	170 Kč
800 Kč	190 Kč
900 Kč	210 Kč
1 000 a více Kč	230 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě § 14 zákona č. 427/2011 Sb.

3.3.2 Daňové dopady

Účastníci na doplňkovém penzijním spoření mohou své příspěvky využít ke snížení daňového zatížení. Částka, kterou lze odečíst, se rovná úhrnu částí měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek. Lze tedy odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 24 000 Kč. Optimální částka se tak rovná roční uspořené částce ve výši 36 000 Kč, která odpovídá měsíčnímu vkladu 3 000 Kč. (Zákon č. 586/1992 Sb.)

Další výhodu má pro zaměstnavatele, pro které je možno příspěvek zaměstnanci na jeho doplňkové penzijní spoření uplatnit jako daňový výdaj a je osvobozen od daně z příjmů fyzických osob v celkové částce až 50 000 Kč za rok. Tato částka se udává v celkovém úhrnu za všechny druhy pojištění. Částka do tohoto limitu nepodléhá odvodu na zdravotní a sociální pojištění. (Hnátek, 2020, s. 168-169)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 SROVNÁNÍ PRODUKTŮ STAVEBNÍHO SPOŘENÍ NABÍZENÝCH NA ČESKÉM TRHU

V této kapitole se autor bude zabývat srovnáním produktů stavebního spoření nabízených na českém trhu. Budou zde vyjmenovány instituce a jejich nabízené produkty. Tyto instituce a jejich produkty budou dále specifitěji představeny. Dále z uvedených produktů bude vybrán vždy jeden produkt od každé instituce, který bude dále využit v praktické části této bakalářské práce. Následně v této kapitole bude popsán modelový spotřebitel, kterému bude na základě předem stanovených kritérií doporučen produkt stavebního spoření od jedné z vyjmenovaných institucí.

4.1 Zvolené finanční instituce a jejich nabízené produkty

Pro účely srovnání v této bakalářské práci byly zvoleny všechny stavební spořitelny působící na českém trhu, kterými jsou:

- Stavební spořitelna České spořitelny (dále jen SSČS);
- ČSOB stavební spořitelna (ČSOB);
- Raiffeisen stavební spořitelna (RSS);
- Modrá pyramida stavební spořitelna (MPSS);
- Moneta stavební spořitelna (MSS).

4.1.1 Stavební spořitelna České spořitelny

Stavební spořitelna České spořitelny, nebo také Buřinka, funguje od roku 1994. Jejím cílem je pomáhat financovat lepší bydlení, a to jak pro děti, tak i pro dospělé osoby. Mezi hlavní produkty této instituce patří Úvěr od buřinky a Stavební spoření. Úvěry od Buřinky klienti hlavně využívají na rekonstrukci bydlení.

Stavební spořitelna České spořitelny nabízí v současné době jeden produkt stavebního spoření, kterému Stavební spořitelna České spořitelny nedala konkrétní název, a proto je označován za Standard. Nyní dále také SSČS nabízí akční nabídku stavebního spoření nazvanou Akce 2000 pro děti. (Buřinka.cz, 2021)

Produkt Standard je stavební spoření určeno pro všechny věkové skupiny. Samotná stavební spořitelna poukazuje na výhody založení tohoto spoření. U dětí je výhodou tohoto spoření fakt, že jim usnadní start do jejich dospělého života, lidem v produktivním věku pomáhá

bezpečně uspořit s výnosem. Toto stavební spoření lze sjednat prostřednictvím finančních zprostředkovatelů nebo si jej klient může sjednat na stránkách stavební spořitelny online. Toto spoření je nabízeno s úrokovou sazbou 1 %. Roční poplatek za vedení účtu stavebního spoření je stanoven na 325 Kč.

Akce 2000 pro děti je akční nabídka Stavební spořitelny. Tato akce je určena pro mladé klienty do 18 let. Tato akce nabízí prémii ve výši poplatku za uzavření smlouvy o stavebním spoření. Nejvýše tato premie může činit 2000 Kč. Tato akce platí pouze u nově uzavřených smluv v období od 1. srpna do 30. září 2021. Podmínkou, aby klient dosáhl na tuto prémii je nutnost vložení nejméně 2000 Kč na účet, a to nejpozději do čtyř měsíců od uzavření smlouvy. (Buřinka.cz, 2021)

4.1.2 ČSOB stavební spořitelna

ČSOB stavební spořitelna, a.s., je považována za jednu z největších stavebních spořitel v České republice. Ještě do loňského roku byla známá pod názvem Českomoravská stavební spořitelna, ovšem 12. 3. 2021 dovršila svou integraci do skupiny ČSOB. Stavební spořitelna funguje na trhu od roku 1993. Tato instituce uzavřela se svými klienty okolo 8 milionů smluv o stavebním spoření. (csobstavebni.cz, 2021)

ČSOB stavební spořitelna nabízí pět tarifních variant. Prvním produktem je AktivPlus Spořicí, který je určen pro klienty, u kterých je hlavním záměrem hlavně spořit. U tohoto tarifu jsou vklady úročeny základní úrokovou sazbou 0,6 %. K této hodnotě lze za daných podmínek získat úrokový bonus ve výši 0,4 %. Aby klient získal nárok na tento bonus, nemůže čerpat překlenovací úvěr a úvěr ze stavebního spoření a smlouva musí být účinná 6 let. Další podmínkou je také to, že klient v tomto tarifu musí ukládat nejméně 0,5 % z cílové částky měsíčně (lze vyrovnávat mimořádným vkladem). ČSOB stavební spořitelna nabízí rovněž modifikace produktu AktivPlus Spořicí:

- AktivPlus Spořicí + balíček ČSOB – výhodou může být fakt, že nabízí kombinaci dvou slev, kterou je premie 1000 Kč v případě, že si klient založí a bude využívat běžný účet ČSOB a odměna ve výši 500 Kč v případě sjednání stavebního spoření. Nevýhodou tohoto produktu je potřeba splnění velkého počtu podmínek pro získání premií a bonusů. Příkladem z těchto podmínek je, že klient nesmí mít již založený běžný účet u ČSOB. Je tak určen převážně pro nové klienty.

- AktivPlus s prémieí za nového klienta – jedná se o produkt, ve kterém ČSOB stavební spořitelna nabízí prémie 500 Kč za získání dalšího nového klienta. Podmínkou pro získání této prémie je nutnost uzavření smlouvy online.

Pro účely praktické části této bakalářské práce nebudou brány v potaz modifikace produktu AktivPlus Spořicí z důvodu, že autor bude vycházet ze základní nabídky.

Dalšími tarify této stavební spořitelny jsou: AktivPlus 15, AktivPlus 20, AktivPlus 25 a AktivPlus 30. Tyto varianty jsou určeny pro financování bytových potřeb pomocí překlenovacího úvěru či úvěru ze stavebního spoření.

4.1.3 Raiffeisen stavební spořitelna

Raiffeisen stavební spořitelna byla první stavební spořitelna v České republice. Byla založena roku 1993. Tato instituce nabízí svým klientům výhodné stavební spoření, úvěry na bydlení a také zařadila do svého portfolia služeb i komplexní finanční poradenství.

Tato stavební spořitelna nabízí Spoření S 213, HYPO U 215 a REKO U 214. Všechny tyto produkty budou popsány níže. (rsts.cz, 2020)

Spoření S 213 je primárně určeno ke spoření. Lze ho ale také využít k financování úvěrem ze stavebního spoření. V tomto druhu produktu nelze využít překlenovací úvěr. Raiffeisen stavební spořitelna nabízí řadu zvýhodnění, které jsou spojeny s tímto produktem spoření. Spoření S 213 je určeno pro zájemce, kteří nevyužívají jiné produkty a služby Raiffeisen bank. Raiffeisen stavební spořitelna nabízí dvě modifikace tohoto spoření: Spoření S 213 Pro klienty RB a Spoření S 213 Pro klienty RB + prémie. S těmito produkty lze dosáhnout na bonusy a zvýhodnění za určitých podmínek, které spočívají v tom, že si klient souběžně zřídí a bude využívat produktů a služeb u Raiffeisen Bank. Pro účely této bakalářské práce není žádoucí bližší specifikování těchto dvou modifikací.

Produkty REKO U 214 a HYPO U 215 jsou úvěrové tarify. Úročení vkladů u těchto produktů je 0,1 % p.a. Rozdíl mezi těmito produkty je až u úročení úvěru. REKO U 214 je hodnota úročení úvěrů 3,1 % p.a. a u produktu HYPO U 215 je tato hodnota 2,99 % p.a.

Raiffeisen stavební spořitelna kromě standardních spořicích produktů, které jsou popsány výše, nabízí také dva speciální tarify. Těmito tarify jsou: Anuitní U 212 a Spořicí tarif FELIX S 216. U prvního zmíněného speciálního tarifu je možno uzavřít tento tarif pouze s překlenovacím úvěrem. U druhého zmíněného nemůže být nárokována státní podpora. Z těchto důvodů tyto dva tarify nebudou dále rozebírány.

4.1.4 Modrá pyramida

Modrá pyramida je stavební spořitelna, která se sama označuje za moderní společnost s dlouholetou tradicí. Byla založena roku 1993 a od té doby se rozrůstá. Za dobu jejich působení na trhu půjčili svým klientům takřka 200 miliard korun a dopomohli k získání domovu více než 400 000 klientům.

Modrá pyramida nabízí tyto produkty: Pohoda, Start a Moudré spoření. Níže budou tyto produkty blíže specifikovány.

Produkt Pohoda je stavební spoření, které je určeno pro klienty, kteří jsou starší 55 let. Další podmínkou, které toto stavební spoření vyžaduje, je to, že klient nesmí mít uzavřenou další smlouvu o stavebním spoření ve fázi spoření s Modrou pyramidou. Avšak klient může mít smlouvu o stavebním spoření, která je vázána na smlouvu o překlenovacím úvěru.

Produkt Start je stavební spoření, které je časově omezené a které je primárně určeno klientům do 26 let (včetně). Také nesmí mít klient v okamžiku uzavření smlouvy uzavřenou smlouvu o stavebním spoření ve fázi spoření s Modrou pyramidou, stejně jako tomu bylo u produktu Pohoda. (modrapyramida.cz, 2020)

Moudré spoření míří na klienty, kteří chtějí své finanční prostředky pouze spořit a nemají však zájem o úvěr ze stavebního spoření. Tento produkt spoření zahrnuje navíc také úrokový bonus. Tento bonus bude poskytován po dobu 6 let. V případě, že se klient rozhodne svůj úvěr čerpat v prvních 6 letech, ztrácí nárok na úrokový bonus v celé jeho výši.

4.1.5 Moneta stavební spořitelna

Moneta stavební spořitelna byla založena roku 1992 pod názvem Wüstenrot a.s., ale licenci získala až o rok později, a tudíž svou činnost provozuje od roku 1993. Až do 4.7.2020 tato stavební spořitelna působila pod jménem Wüstenrot – Stavební spořitelna. Nyní však působí pod jménem Moneta Stavební spořitelna. Důvodem změny názvu byla koupě skupiny Wüstenrot v ČR ze strany Moneta Money Bank. K prodeji došlo 1. 4. 2020. (moneta.cz, 2020)

Moneta stavební spořitelna nabízí tyto produkty stavebního spoření: ProSpoření, ProSpoření Kamarád, ProSpoření Kamarád+, ProSpoření 55+ (200 tis. Kč), ProSpoření 55+ (500 tis. Kč), ProSpoření Premium. Pro účely této bakalářské práce budou popsány pouze vybrané produkty Moneta stavební spořitelna.

Moneta stavební spořitelna ProSpoření je základním produktem, který je určen pro klienty, kteří dovršili 18 let a chtějí zhodnotit své finanční prostředky. Toto spoření obsahuje tři tarify. Z těchto tří tarifů je pouze jeden učen pro spoření a zbylé dva jsou určeny pro úvěry.

ProSpoření Kamarád a Kamarád+ je podmínkou, aby klient při podpisu smlouvy o stavebním spoření nedovršil věku 24 let. Rozdílem mezi produkty Kamarád a Kamarád+ spočívá v pevné výši cílové částky. U produktu Kamarád je pevná výše cílové částky 200 tis. Kč, zatímco u druhé varianty je to 500 tis. Kč. Další podmínkou, kterou musí klient dodržet je, že během prvních čtyř měsíců je klient povinen poslat vklady ve výši 1 % cílové částky. Během těchto čtyř měsíců klient nemá nárok na změnu cílové částky. Výhodou těchto produktů je nulový poplatek za uzavření smlouvy, který se u jiných produktů pohybuje kolem 1 % z cílové částky.

ProSpoření 55 a 55+ je určeno klientům, kteří v datu uzavření smlouvy dovršili věku 55 let. Rozdíl mezi těmito produkty je ve stanovené cílové částce. U ProSpoření 55 je stanovená cílová částka 200 tis. Kč, zatímco u 55+ jde o 500 tis. Kč. Další podmínky těchto produktů stavebního spoření jsou totožné jako u produktů Kamarád a Kamarád+, které jsou popsány výše. Výhodou může být rovněž nulový poplatek za uzavření smlouvy.

4.2 Hodnoticí kritéria

Zvolenými hodnotícími kritérii budou poplatky a úroková míra, která se liší u každého produktu. Výsledné rozhodnutí bude činit na základě úrokové míry a poplatků. Mezi srovnávané poplatky patří:

- Poplatek za uzavření smlouvy;
- Správa vkladového účtu;
- Mimořádný výpis z účtu;
- Navýšení cílové částky;
- Přespoření;
- Správa úvěrového účtu;
- Poskytnutí překlenovacího úvěru.

Pro vybraného modelového klienta jsou z nabídky produktů stavebního spoření jednotlivé produkty adekvátní k jeho situaci. Výpočty nezohledňují časovou hodnotu peněz.

4.3 Modelový spotřebitel

Pro účely praktické části této bakalářské práce je nutnost si vytvořit modelového spotřebitele. Tento modelový spotřebitel je mladý člověk ve věku 27 let. Je ekonomicky aktivní. Má své vlastní bydlení a disponuje volnými finančními prostředky, které by rád zhodnotil. Rozhodl se pro zhodnocení svých prostředků využít produktu stavebního spoření. Toto spoření chce využít pouze jako alternativu ke spořicímu účtu. Modelový spotřebitel chce spořit částku 2000 Kč měsíčně. Také chce tedy využít maximální státní podporu. Jeho cílem je spořit po dobu 6 let. Cílovou částku, kterou si spotřebitel sám stanovil, činí 160 000 Kč. Výpisy z účtu si spotřebitel přeje posílat elektronicky. Další podmínkou modelového spotřebitele je fakt, že při výběru vhodné společnosti klient nechce měnit svůj stávající peněžní ústav. V závislosti na tuto skutečnost proto modelový klient nebude moci využít dodatečných akcí či bonusů za splnění dalších podmínek, které instituce u vybraných produktů nabízejí. Spotřebitel se tak pro výběr bude rozhodovat na základě úrokové sazby z vkladů, poplatku za uzavření smlouvy, měsíčních poplatků za vedení účtu a případně dalších poplatků.

Na základě výše zmíněných kritérií pro výše zvoleného modelového spotřebitele, autor této bakalářské práce zvolil od každé instituce jeden produkt, který odpovídá požadavkům modelového spotřebitele. Vybranými produkty jsou:

- AktivPlus Spořicí (ČSOB Stavební spořitelna, a.s.);
- Spoření S 213 (Raiffeisen stavební spořitelna, a.s.);
- ProSpoření (Moneta Stavební spořitelna, a.s.);
- Moudré spoření (Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.);
- Standard (Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.).

Jedná se o základní produkty finančních institutů, bez jakýkoliv zvýhodnění za předem stanovených podmínek.

4.3.1 Analýza vybraných produktů pro modelového spotřebitele

V této podkapitole budou blíže představeny vybrané produkty pro modelového spotřebitele od výše zmíněných institucí, které nabízejí stavební spoření. Výpočty v tabulce 2 jsou provedeny v polovině roku 2021 (přesněji v červenci).

Tabulka 2 Analýza vybraných produktů

	Standard	AktivPlus Spořicí	Spoření S 213	Moudré spoření	Pro spoření
Vklady celkem	144 000 Kč	144 000 Kč	144 000 Kč	144 000 Kč	144 000 Kč
Úroky (po zdanění)	3759,36 Kč	2293,73 Kč	3768,21Kč	1868,99 Kč	3767,83Kč
Bonusy	0	1529,15 Kč	0	1868,99 Kč	0
Poplatky	-3550 Kč	-2340 Kč	3640 Kč	-3550 Kč	-3574 Kč
Státní podpora	13 008 Kč	13 183 Kč	13 024 Kč	13 028 Kč	13 025 Kč
Naspořeno celkem	157 217,36 Kč	158 665,88 Kč	157 152, 21 Kč	157 215,98 Kč	157 218, 83 Kč
ČÚS³	2,919 %	3,219 %	2,905 %	2,918 %	2,919 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě provedených výpočtů

V tabulce 2, která je uvedena výše je vypsáno pět zvolených produktů. Vklady celkem jsou u všech těchto produktů totožné. Z tohoto důvodu tento ukazatel není relevantní pro rozhodování o nejvhodnějším produktu pro modelového spotřebitele. Dalším ukazatelem jsou úroky (po zdanění). Hodnota úroků je u každého produktu jiná. Nejvyšší hodnoty se pohybují u produktů Standard, Spoření S 213 a ProSpoření. Důvodem je úroková sazba 1 %. Nejnižší hodnota je u Moudrého spoření a u AktivPlus Spořicí. Důvodem jsou nižší úrokové sazby u těchto produktů. Úroková sazba u Moudrého spoření je 0,50 % a u AktivPlus je 0,60 %. S tímto ukazatelem je blízce spojen také ukazatel Bonus. Jak je zřejmé z tabulky 2, tak pouze dva produkty nabízejí bonus. U produktu AktivPlus Spořicí stavební spořitelna

³ ČÚS – čistá úroková sazba

nabízí úrokový bonus. Tento úrokový bonus činí 0,4 % p.a. za prvních šest let spoření. Tento bonus je podmíněn následovně:

- smlouva o stavebním spoření musí trvat alespoň šest let;
- klient je povinen ukládat alespoň 0,5 % cílové částky měsíčně (tzn. minimálně 800 Kč). Tuto částku je možné si „předplatit“ a to pomocí mimořádného vkladu;
- klient musí ukončit smlouvu výpovědí.

Druhý produkt, který nabízí bonus je Moudré spoření. Tento bonus činí 0,5 % p.a. a je poskytován po dobu šesti let. Podmínkou pro získání tohoto bonusu je dodržení šestiletého spoření a obrátové podmínky⁴. Zbytek produktů uvedených v tabulce bonus svým klientům nenabízí.

Dalším ukazatelem jsou poplatky. Ty budou blíže rozebrány v kapitole 4.3.2.

Co se týče státní podpory, tak ta se pohybuje u všech produktů v podobné výši. Státní příspěvek zahrnuje i dodatečnou částku 2000 Kč, která bude vyplacena až v následujícím roce. Rozdíl ve státní podpoře ovlivňuje poplatek za vedení účtu stavebního spoření.

Posledním ukazatelem je částka, kterou by modelový spotřebitel celkem naspořil. Nejvyšší částku by naspořil, v případě že by zvolil produkt od ČSOB stavební spořitelny AktivPlus Spořicí. Během šesti let by naspořil 158 665,88 Kč. Tato částka je nejvyšší, a to z důvodu, že ČSOB nabízí již výše zmíněný úrokový bonus a zároveň má nejnižší poplatky. Druhou nejvyšší naspořenou částku poskytuje Moneta Stavební spořitelna se svým produktem ProSpoření. Při výběru tohoto produktu by modelový spotřebitel našetřil 157 218, 83 Kč.

4.3.2 Srovnání poplatků u vybraných produktů

Tato podkapitola se bude zabývat poplatky u vybraných produktů. Autor této bakalářské práce vybral jeden produkt od každé z výše vyjmenovaných institucí. Tyto produkty byly vybrány na základě kritérií a na základě využití těchto produktů v modelové situaci. Celková výše poplatků je vypsána v Tabulce 2. Tato podkapitola slouží k upřesnění výše poplatků a za co přesně se poplatky platí u jednotlivých produktů.

⁴ Obrátová podmínka – je taková podmínka, která říká, že součet vkladů klienta v každém ukončení kalendářním roce musí být minimálně 0,5 % z cílové částky za každý ukončený měsíc daného roku. Do těchto vkladů se nepočítá ani státní podpora ani úroky. Pokud klient nesplní obrátovou podmínku, přichází o nárok na úrokový bonus.

Tabulka 3 Poplatky u jednotlivých produktů

	Standard	AktivPlus Spořicí	Spoření S 213	Moudré spoření	Pro spoření
Úroková sazba	1,00 %	0,60 %	1,00 %	0,50 %	1,00 %
Poplatek za uzavření smlouvy	1 % cílové částky	Zdarma	1 % cílové částky, max. 15 000 Kč	1 % cílové částky, max. 10 000 Kč	1 % cílové částky, max. 30 000 Kč
Poplatek za vedení účtu	325 Kč ročně	360 Kč ročně	85 Kč čtvrtletně	300 Kč ročně	27 Kč měsíčně
Poplatek za výpis z účtu	Zdarma	Zdarma	Elektronicky zdarma, poštou 21 Kč	25 Kč	Elektronicky zdarma, poštou 30 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů uvedených v sazebnících institucí

V Tabulce 3 lze vidět, že poplatek za uzavření smlouvy stavebního spoření je zdarma pouze u jednoho produktu vybraných stavebních spořitelen. Zdarma jej nabízí ČSOB u jejich produktu AktivPlus. U zbylých produktů se poplatek za uzavření smlouvy vypočítá z cílové částky. V autorově modelovém příkladě je cílová částka 160 000 Kč. Z tohoto faktu vyplývá, že v případě, že by si modelový klient vybral jeden ze čtyř produktů, které mají poplatek za uzavření smlouvy, tak by klient musel zaplatit poplatek ve výši 1600 (1 % z 160 000 Kč, tj. 1600 Kč).

Dalším poplatkem jsou poplatky za vedení účtu. Aby bylo zřetelné, ve kterém produktu se platí nejvíce za vedení účtu, je nezbytné tyto částky převést na stejné období. V tomto případě to budou poplatky za rok. To znamená, že u Spoření S 213 poplatek za vedení účtu je 340 Kč za rok a u Pro Spoření je tento poplatek 324 Kč za rok. Na základě tohoto ukazatele může autor říci, že nejnižší poplatky za vedení účtu nabízí Moudré spoření.

Posledním poplatkem, který v této práci bude rozebrán je poplatek za výpis z účtu. Při zasílání elektronického výpisu z účtu se platí pouze v případě Moudré spoření a to 25 Kč, zbylé produkty tuto službu mají zdarma. V rámci modelové situace není třeba rozebírat možnost posílání výpisu poštou, neboť modelový spotřebitel si tuto možnost nepřeje.

4.4 Zhodnocení a doporučení

Na základě provedené analýzy a zvážení všech požadavků, které byly předem stanoveny u modelového spotřebitele je nejvýhodnějším produktem stavebního spoření od ČSOB. Jejich spořicí produkt AktivPlus Spořicí poskytne spotřebiteli nejlepší uspokojení jeho požadavků a zároveň nejvyšší zhodnocení jeho finančních prostředků. Modelový spotřebitel by během šesti let jeho spoření uložil na účet 144 000 Kč, přičemž by si na konci doby spoření mohl vybrat částku 158 665,88 Kč. V rámci tohoto produktu by získal na úrocích částku 2293,73 Kč a na bonusu, který ČSOB nabízí, 1529,15 Kč. Zároveň tento spořicí produkt má také nejnižší poplatky za založení účtu, vedení účtu a výpisy. Poplatky by modelového spotřebitele vyšly na 2340 Kč. A nakonec je tu státní podpora, která by v tomto případě činila 13 183 Kč. Ze všech nabízených produktů stavebního spoření je tento nejvhodnější pro modelového spotřebitele, který byl vytvořen pro účely této bakalářské práce.

Dále je třeba zhodnotit, jestli se stavební spoření vyplatí. Když se vezme v potaz, jaké výhody klientovi stavební spoření přináší, tak lze říci, že se jedná o velmi dobrou a bezpečnou možnost zhodnocení finančních prostředků spotřebitelů. Je třeba však zhodnotit a poukázat na veškeré nevýhody i výhody.

V první řadě se autor zaměří na nevýhody. Největší nevýhodou u stavebního spoření jsou bezesporu poplatky. Jsou zde poplatky za uzavření smlouvy. Jak lze vidět v analýze výše, nejčastěji se tento poplatek pohybuje okolo 1 % z cílové částky. Dále pak jsou poplatky za vedení účtu a za zaslání výpisu z účtu. Za další nevýhodu může klient považovat i minimální šestiletou lhůtu, kdy musí spořit, aby dosáhl na státní podporu. Když se totiž klient rozhodne odejít od smlouvy dříve, přijde o nárok na státní podporu, a navíc klient bude povinen zaplatit poplatek za předčasné ukončení spoření. Avšak pokud klient vydrží spořit šest let, tak po uplynutí této lhůty může své uložené a zhodnocené prostředky na stavebním spoření kdykoliv vybrat a využít je na cokoliv, tedy nejen na pořízení bydlení.

Nyní je také třeba vyzdvihnout výhody stavebního spoření. Velkým plusem u stavebního spoření jsou úroky. Sazby úroků, které stavební spořitelny nabízejí jsou pořád vyšší než u bankovních účtů. V analýze lze vidět, že úrokové sazby se pohybují kolem 1 %, a pokud spořitelna nabízí nižší úrokovou sazbu, tak je ke stavebnímu spoření poskytován úrokový bonus, který tento rozdíl vyrovná. Názorná ukázka je právě u stavebního spoření nabízenou stavební spořitelnou ČSOB. Dále je výhodné, že úroková sazba bývá sjednaná jako fixní, alespoň po dobu prvních šesti let. A samozřejmě největší výhodou je státní podpora. Státní

podpora je 10 % z ročně naspořené částky, maximální hodnota státní podpory je však 2000 Kč ročně.

Stavební spoření je díky výše uvedeným skutečnostem stabilní produkt, u kterého má klient jistotu, že se jeho finanční prostředky zhodnotí. Státní podpora v tomto případě slouží jako dobrý motivační prvek, který je schopen namotivovat budoucího klienta ke sjednání stavebního spoření.

4.5 Shrnutí

Tato kapitola se zaměřila na srovnání produktů stavebního spoření nabízených na českém trhu. Byly zde vyjmenovány instituce, které nabízejí stavební spoření a tyto produkty zde byly popsány. Dále na základě vybraných kritérií byly zvoleny produkty, od každého institutu jeden, které byly více do hloubky analyzovány. V druhé části této kapitoly byl popsán modelový spotřebitel, který přemýšlel o sjednání stavebního spoření jako prostředku pro zhodnocení jeho finančních prostředků. Byly zde popsány jeho požadavky na toto spoření. Dále se autor zaměřil na nalezení ideálního produktu spoření, které by splnil požadavky tohoto modelového spotřebitele. Na závěr je zde sepsáno zhodnocení celé analýzy a byl vybrán produkt, který nejlépe odpovídá požadavkům modelového spotřebitele.

5 SROVNÁNÍ PRODUKTŮ DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ NABÍZENÝCH NA ČESKÉM TRHU

Kapitola 5 se zaměří na srovnání produktů doplňkového penzijního spoření, které je nabízeno na českém trhu. Budou zde vyjmenovány a stručně popsány instituce, které toto doplňkové penzijní spoření nabízí. Dále zde budou popsány účastnické fondy tohoto doplňkového penzijního spoření u každé z institucí. V druhé části této kapitoly bude vytvořena modelová situace, kdy spotřebitel bude chtít sjednat doplňkové penzijní spoření a autorův cíl bude zjistit, které z dostupných účastnických fondů je pro tohoto modelového spotřebitele nejvhodnější. Na závěr kapitoly bude napsáno zhodnocení celé kapitoly a bude zde uvedeno, zda je tato forma spoření pro modelového spotřebitele vhodná.

5.1 Zvolené finanční instituce a účastnické fondy

Pro účely srovnání v této bakalářské práci byly zvoleny všechny penzijní společnosti, které působí na českém trhu. Těmito institucemi jsou:

- Allianz penzijní společnost a.s.;
- AXA penzijní společnost a.s.;
- Conseq penzijní společnost a.s.;
- Česká spořitelna – penzijní společnost a.s.;
- ČSOB penzijní společnost a.s.;
- KB penzijní společnost a.s.;
- NN penzijní společnost a.s.;
- Generali penzijní společnost a.s.

5.1.1 Allianz penzijní společnost

Allianz penzijní společnost, a.s. vznikla 1. ledna 2013. Vznikla díky transformaci Allianz penzijního fondu a v současné době je součástí koncernu Allianz. Má na starost prostředky účastníků v transformovaném fondu⁵ a také prostředky v účastnických fondech. (allianz.cz, 2020)

⁵ Jedná se o penzijní připojištění, na které od 1. 12. 2012 již není možné sjednat smlouvu

Tabulka 4 Allianz zhodnocení účastnických fondů

	PKF ⁶	Vyvážený ÚF ⁷	Dynamický ÚF
2013 v % p.a.	1,44	1,67	1,76
2014 v % p.a.	1,31	2,12	2,78
2015 v % p.a.	1,22	3,18	4,98
2016 v % p.a.	-0,04	2,21	1,51
2017 v % p.a.	-1,63	-0,72	4,07
2018 v % p.a.	0,30	-3,62	-6,86
2019 v % p.a.	2,24	9,95	15,77
2020 v % p.a.	1,20	4,55	7,56

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apsr.cz)

Allianz penzijní společnost nabízí zhodnocení vkladů ve třech fondech. První je povinný konzervativní fond, který od svého vzniku dosáhl zhodnocení 6,15 %. Od roku 2013 do roku 2020 se jeho procento pohybovalo od -1,63 % po 2,24 %. Tento fond je ideální pro klienty, kteří nemají dostatek zkušeností s investováním a plánují, že budou spořit po krátký časový úsek. Z dat z tabulky 4 je vidět, že konzervativní fond nabízí sice menší možnost zhodnocení finančních prostředků, ovšem je zde vidět větší stabilita a jistota. Druhým fondem, který je nabízený penzijní společností Allianz je vyvážený účastnický fond. Tento fond dosáhl zhodnocení 20,45 % od svého vzniku. V letech 2013 až 2020 se jeho hodnoty pohybovaly od -3,62 % do 9,95 %. Z tabulky výše je zřejmé, že klient, který se rozhodne pro tento fond očekává vyšší procento výnosů. Dá se ovšem také očekávat, že zde budou mírné výkyvy hodnoty úspor, vzhledem k tomu, jak se zhodnocení mění. Posledním nabízeným fondem od společnosti Allianz je dynamický účastnický fond. Tento fond dosáhl kumulativně od založení 34,54 %. Jeho hodnoty se od roku 2013 do roku 2020 pohybovaly v rozmezí od -6,86 % do 15,77 %. Z tabulky 4 výše lze vyčíst, že tento fond je vhodný pro klienta, který chce dosáhnout nejvyššího možného zhodnocení. V porovnání s ostatními fondy je zde šance dosáhnout nejvyššího procenta zhodnocení. S tím je ovšem spojené i větší riziko. Z tabulky je zřejmé že procenta zhodnocení v každém roce kolísala, a proto klient musí být připraven na možné výrazné výkyvy hodnoty úspor.

⁶ PKF – povinný konzervativní fond

⁷ ÚF – účastnický fond

5.1.2 AXA penzijní společnost a.s.

AXA penzijní společnost a.s. během vypracovávání této práce zanikla pod tímto názvem na českém trhu. V létě 2021 došlo totiž k definitivnímu sloučení společností AXA pod značku UNIQA. Došlo ke přejmenování všech entit AXA na UNIQA. To je v podstatě jediná změna, kterou klienti pocítili a měli šanci zaregistrovat. Ovšem pro účely této bakalářské práce bude autor nadále pracovat a používat označení AXA. (penze.uniqa.cz, 2021)

Tabulka 5 AXA zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Vyvážený ÚF	Dluhopisový ÚF
2013 v % p.a.	0,49	-	0,54
2014 v % p.a.	2,67	-	3,61
2015 v % p.a.	0,59	2,02	-0,23
2016 v % p.a.	0,02	4,48	0,43
2017 v % p.a.	-1,38	-0,10	-1,33
2018 v % p.a.	-0,84	-4,24	-0,91
2019 v % p.a.	1,20	11,17	1,38
2020 v % p.a.	0,64	5,19	1,65

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apscr.cz)

AXA penzijní společnost, a.s., respektive UNIQA, nabízí tyto účastnické fondy: povinný konzervativní fond, vyvážený fond, dluhopisový fond a akciový fond. Povinný konzervativní fond dosáhl od svého založení na zhodnocení 3,39 %. V letech 2013 až 2020 se jeho hodnoty pohybovaly v rozmezí od -1,38 % po 2,67 %. Největší zhodnocení měl tento fond roku 2014 a nejmenší roku 2017. Dalším nabízeným fondem je vyvážený účastnický fond. Tento fond má AXA ve svém portfoliu od roku 2015, proto v předchozích letech nejsou dostupná data pro analýzu. Od založení tento fond dosáhl na zhodnocení 19,24 %. V letech 2015 až 2020 se jeho hodnoty pohybovaly v rozmezí od -4,24 % do 11,17 %. Nejvyššího zhodnocení tento fond dosáhl v roce 2019, kdy procento jeho zhodnocení bylo 11,17 %. Třetím nabízeným fondem je dluhopisový účastnický fond. Tento fond od svého založení dosáhl zhodnocení 5,17 %. Jeho hodnoty se pohybovaly v rozmezí -1,33 % do 1,65 %. Tento fond investuje především do střednědobých a dlouhodobých dluhových cenných papírů. Riziko je nižší a jedná se o stabilnější účastnický fond. Ovšem také výnosnost je zde nižší, jak lze vidět z dat uvedených v tabulce 5. Posledním účastnickým fondem, který AXA penzijní společnost nabízí je akciový fond. Tento fond funguje od května roku 2020, proto

k němu není dostatek dat pro analýzu. Jen že jeho procento zhodnocení v roce 2020 bylo 14,41 %.

5.1.3 Conseq penzijní společnost a.s.

Společnost Conseq vznikla na podzim roku 2012. Jejím účelem bylo nabídnout možnost vstoupit do penzijních fondů a programu doplňkového penzijního spoření. Conseq Investment Management, a.s. je 100 % vlastníkem penzijní společnosti. Tato instituce se převážně věnuje obhospodařování podílových fondů a individuálních portfolií, jak pro fyzické osoby, tak pro institucionální klienty. (conseq.cz, 2021)

Tabulka 6 Conseq zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Dluhopisový ÚF	Globální akciový ÚF
2013 v % p.a.	0,69	3,40	19,53
2014 v % p.a.	1,39	5,00	12,71
2015 v % p.a.	0,51	0,60	-0,08
2016 v % p.a.	0,09	1,61	10,81
2017 v % p.a.	-0,90	-1,04	9,96
2018 v % p.a.	-0,98	-0,09	-9,69
2019 v % p.a.	1,47	4,84	18,96
2020 v % p.a.	0,42	1,23	-3,92

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apsr.cz)

Conseq penzijní společnost, a.s. nabízí ve svém portfoliu tři účastnické fondy. Prvním z nich je povinný konzervativní fond. Tento fond od svého založení dosáhl zhodnocení 2,56 %. Z tabulky 6 lze vidět, že se hodnoty jeho zhodnocení pohybovaly v rozmezí od -0,98 % po 1,47 %. Nejvyššího zhodnocení tento fond dosáhl v roce 2019 a nejnižšího v roce 2018. Druhým nabízeným účastnickým fondem je dluhopisový fond. Tento fond dosáhl kumulativně od svého založení 17,27 %. Jeho rozmezí se pohybovalo od -1,04 % do 5,00 %. Nejvyššího zhodnocení dosáhl v roce 2014 a nejnižšího v roce 2017. Posledním účastnickým fondem nabízeným penzijní společností Conseq je globální akciový účastnický fond. Tento fond dosáhl od svého založení na zhodnocení 75,81 %. Jeho hodnoty se od jeho založení pohybovaly v rozmezí od -9,69 % do 19,53 %. Z tabulky 6 je zřejmé, že v tomto účastnickém fondu je velké riziko a zhodnocení finančních prostředků není tak stabilní jako u povinného konzervativního fondu. Ovšem s větším rizikem může přijít také větší výnos.

5.1.4 Česká spořitelna – penzijní společnost a.s.

Česká spořitelna – penzijní společnost a.s. vznikla 1. ledna 2013. Vznikla díky transformaci z Penzijního fondu České spořitelny. Mezi hlavní činnosti České spořitelny – penzijní společnosti patří poskytování doplňkového penzijního spoření a také správa Transformovaného fondu. Tato instituce se považuje za uznávaný podnikatelský subjekt, který aktivně působí v Asociaci penzijních společností České republiky. (csps.cz, 2020)

Tabulka 7 Česká spořitelna – penzijní společnost zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Vyvážený ÚF	Dynamický ÚF	Etický ÚF
2013 v % p.a.	0,44	0,41	0,17	-
2014 v % p.a.	1,34	4,11	7,02	-
2015 v % p.a.	0,50	-0,23	-1,04	-
2016 v % p.a.	-0,05	5,17	7,42	-
2017 v % p.a.	-0,62	3,70	8,20	1,00
2018 v % p.a.	0,19	-3,12	-6,08	-1,56
2019 v % p.a.	2,59	10,42	18,75	6,15
2020 v % p.a.	1,02	4,64	6,14	3,90

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apscr.cz)

Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s. nabízí čtyři možnosti účastnických fondů. Prvním z nich je povinný konzervativní fond. Tento fond dosáhl od svého založení zhodnocení 5,52 %. V letech 2013 až 2020 se hodnoty pohybovaly v rozmezí -0,62 % po 2,59 %. Nejvyšší hodnoty zhodnocení dosáhl tento fond dle tabulky 7 v roce 2019. Nejnižší pak v roce 2017. Druhým nabízeným účastnickým fondem je vyvážený. Vyvážený účastnický fond kumulativně od svého založení dosáhl hodnoty 27,36 %. Jeho hodnoty se v posledních letech pohybovaly od -3,12 % po 10,42 %. Třetí možností je dynamický fond. Ten od svého založení dosáhl na zhodnocení 45,98 %. Nejvyšší hodnotu měl v roce 2019, kdy toto procento dosahovalo 18,75 %. Posledním fondem je Etický účastnický fond. Tento fond funguje od listopadu 2017. Výnos, který je uveden v tabulce 7 za rok 2017 byl zajištěn pomocí dotací od penzijní společnosti. A od svého založení dosáhl tento fond kumulativně na zhodnocení 9,65 %. Z tabulky je také zřejmé, že fondy dosahovaly největších hodnot v roce 2019.

5.1.5 ČSOB penzijní společnost a.s.

ČSOB penzijní společnost a.s. je členem skupiny ČSOB. Do konce roku 2012 tato instituce vystupovala pod názvem ČSOB Penzijní fond Stabilita, a.s. Cílem ČSOB penzijní společnosti je shromažďovat prostředky účastníků, popřípadě shromažďuje i prostředky státu, a umisťuje je do účastnických fondů. Dále obhospodařuje majetek těchto fondů a vyplácí z něj dávky, které mají za cíl zabezpečit doplňkový příjem ve stáří. (csob-penze.cz, 2021)

Tabulka 8 ČSOB zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Vyvážený ÚF	Dynamický ÚF	Garantovaný ÚF
2013 v % p.a.	0,94	0,70	0,66	1,10
2014 v % p.a.	2,68	3,77	3,28	1,65
2015 v % p.a.	1,35	3,55	7,66	0,87
2016 v % p.a.	0,00	3,11	5,36	-0,47
2017 v % p.a.	-0,94	2,63	5,53	-1,41
2018 v % p.a.	-0,83	-6,32	-10,09	-1,23
2019 v % p.a.	2,15	12,96	25,31	1,72
2020 v % p.a.	1,54	4,21	6,51	1,14

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apsr.cz)

ČSOB penzijní společnost a.s. nabízí celkem 5 možností účastnických fondů. Prvním z nich je povinný konzervativní fond. Tento fond od svého založení dosáhl na zhodnocení 6,68 %. Jeho hodnoty se ve analyzovaných letech pohybovaly v rozmezí od -0,94 % po 2,68 %. Nejvyššího zhodnocení bylo dosaženo roku 2014 a nejnižšího zhodnocení bylo dosaženo v roce 2017. Druhým účastnickým fondem je vyvážený účastnický fond. Tento fond kumulativně od svého založení dosáhl 26,88 %. Jeho hodnoty se pohybovaly v rozmezí od -6,32 % po 12,96 %. Nejlepší zhodnocení bylo v roce 2019. Třetím fondem je dynamický účastnický fond. Tento fond dosáhl od svého založení na zhodnocení 49,34 %. Jeho hodnoty, kterými se fondy zhodnotí se pohybovaly v rozmezí za zkoumané roky od -10,09 % po 25,31 %. Nejvyšších hodnot bylo dosaženo v roce 2019 a to zhodnocení 25,31 %. Čtvrtou možností účastnických fondů je garantovaný účastnický fond. Tento fond je vhodný pro klienty, kteří nemají zkušenosti s investováním, a proto chtějí mít jistotu, že se jejich finanční prostředky zhodnotí. Tento fond nabízí nízké riziko, které je běžně spojeno s investováním,

ale také menší možnost výnosu. U garantovaného účastnického fondu od ČSOB se hodnoty pohybují v rozmezí od -1,41 % po 1,72 %. Což je malý rozptyl tohoto ukazatele. Posledním účastnickým fondem je Pro penzi účastnický fond. Tento fond investuje převážně do dluhopisů a nástrojů peněžního trhu. Obsahuje také akciové složky, které mohou být až ve výši 30 % a díky těmto složkám nabízí tento účastnický fond možnost zajímavějšího zhodnocení než třeba povinný konzervativní fond. Tento fond funguje od srpna roku 2020 a jeho zhodnocení je 0,64 %.

5.1.6 KB penzijní společnost a.s.

KB penzijní společnost a.s. vznikla díky transformaci Penzijního fondu Komerční banky, a to na základě zákona č.457/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Silnou stránkou KB penzijní společnosti je jeho široká síť kontaktních míst a poradců na celém území České republiky. (kbps.cz, 2014)

Tabulka 9 KB zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Vyvážený ÚF	Dynamický ÚF
2013 v % p.a.	0,36	1,07	2,16
2014 v % p.a.	1,33	3,54	5,81
2015 v % p.a.	0,36	1,57	1,60
2016 v % p.a.	-0,15	-0,84	0,87
2017 v % p.a.	-1,57	2,90	7,51
2018 v % p.a.	-0,83	-6,41	-9,51
2019 v % p.a.	1,49	10,08	16,42
2020 v % p.a.	0,77	2,51	3,42

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apsr.cz)

KB penzijní společnost a.s. nabízí možnost vybrat si až z 5 účastnických fondů. Prvním z těchto fondů je povinný konzervativní fond. Tento fond od svého založení dosáhl na zhodnocení 1,74 %. Jeho zhodnocení se pohybovalo v rozmezí od -1,57 % do 1,49 %. Jedná se o stabilní možnost zhodnocení prostředků s nízkým rizikem. Druhým nabízeným fondem je vyvážený. Ten od svého založení dosáhl na zhodnocení 14,55 %. Nejvyššího zhodnocení dosáhl v roce 2019 s hodnotou 10,08 %. Nejnižší zhodnocení pak bylo v roce 2018, kdy se pohybovalo okolo -6,41 %. Třetím fondem je fond dynamický. Tento fond dosáhl kumulativně od založení 29,74 %. Hodnoty ve zkoumaných letech se pohybovaly v rozmezí

od -9,51 % po 16,42 %. Dalším nabízeným fondem je Spořicí účastnický fond. Tento fond funguje od srpna roku 2015 a od založení dosáhl 0,14 %. Posledním fondem je Peněžní účastnický fond. Tento fond nabízí KB penzijní společnost od prosince roku 2019. A jeho zhodnocení v roce 2020 bylo 0,27 %.

5.1.7 NN penzijní společnost a.s.

NN je společnost, která se soustředí především na pojišťovnictví a správu investic. Společnost se řídí heslem: „Vše, co děláme, se odvíjí od potřeb zákazníka.“ Instituce nabízí širokou škálu penzijních služeb a produktů, které mají za cíl finančně zajistit klienty na dobu, kdy odejdou do důchodu. (nn.cz, 2020)

Tabulka 10 NN zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Růstový ÚF	Spořicí ÚF
2013 v % p.a.	0,27	-	-
2014 v % p.a.	0,61	-	-
2015 v % p.a.	1,15	-11,53	-0,50
2016 v % p.a.	0,21	9,35	2,44
2017 v % p.a.	-1,93	14,04	-0,99
2018 v % p.a.	-0,07	-9,22	-4,42
2019 v % p.a.	1,26	17,58	9,12
2020 v % p.a.	1,36	-2,20	2,79

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apscr.cz)

NN penzijní společnost nabízí možnost využití tří fondů. Prvním z nich je povinný konzervativní fond. Jak lze z tabulky 10 vidět, na tomto fondu může klient očekávat zhodnocení okolo 1 % p. a. Ovšem ve zkoumaných letech byly i výkyvy. Ten největší výkyv byl v roce 2017, kdy zhodnocení bylo -1,93 %. I tak je tento fond považován za málo rizikový, s čímž dala v tabulce souhlasí. Druhým nabízeným fondem je růstový fond. Z nabízených tří fondů je tento fond nejdynamičtější. Společnost na svých stránkách uvádí, že lze očekávat zhodnocení 6 % p. a. V porovnání s tabulkou 10, která ukazuje zhodnocení za posledních 6 let je očekávané zhodnocení společnosti opravdu jen čistý odhad. Protože jak lze vidět nejvyššího zhodnocení dosáhl tento fond v roce 2019, kdy se hodnota pohybovala na 17,58 %. Nejnižší hodnota pak byla v roce 2015 a ta naopak byla -11,53 %. Je zřejmé, že klient musí počítat s kolísáním trhů, které je spojeno s růstovým fondem.

Poslední možností je pak Spořicí účastnický fond, nebo také jinak nazvaný vyvážený fond. Tento fond funguje od listopadu roku 2014 a od doby jeho založení dosáhl zhodnocení 8,20 %. Nejvyšší hodnoty dosáhl roku 2019 a to 9,12 %. Nejnižší hodnoty pak dosáhl v roce 2018 a to -4,42 %.

5.1.8 Generali penzijní společnost a.s.

Poslední zmíněnou penzijní společností bude Generali penzijní společnost a.s. Tato instituce je součástí skupiny Generali, která se považuje za jednu z největších světových poskytovatelů v oblasti pojištění a správy aktiv. Cílem Generali je, aby se stala partnerem svých klientů, které bude doprovázet po celý jejich život. (generalipenze.cz, 2020)

Tabulka 11 Generali zhodnocení účastnických fondů

	PKF	Spořicí ÚF	Vyvážený ÚF	Dynamický ÚF
2013 v % p.a.	2,46	2,94	3,60	3,53
2014 v % p.a.	0,87	2,42	2,45	1,84
2015 v % p.a.	0,97	1,17	0,54	-0,32
2016 v % p.a.	-0,14	0,80	3,48	6,36
2017 v % p.a.	-0,30	0,00	4,10	8,20
2018 v % p.a.	-0,34	-1,35	-4,85	-9,13
2019 v % p.a.	1,44	3,45	10,5	17,91
2020 v % p.a.	0,53	0,86	3,13	5,38

Zdroj: vlastní zpracování na základě zhodnocení účastnických fondů Asociací penzijních společností ČR (apsr.cz)

Generali penzijní společnost nabízí svým klientům možnost vybrat si ze čtyř možných fondů. Prvním z nich je povinný konzervativní fond. Tento fond od svého založení dosáhl zhodnocení 5,61 %. Nejvyšší zhodnocení měl v roce 2013, kdy se hodnota pohybovala na 2,46 %. Nejnižší zhodnocení měl v roce 2018 s hodnotou -0,34 %. Dle dat z tabulky 11 lze říci, že se za posledních 8 let zhodnocení tohoto fondu pohybovalo okolo 1 % p. a. Druhým nabízeným fondem je spořicí účastnický fond. Od svého založení tento fond má zhodnocení 10,67 %. Za posledních osm let se procento zhodnocení pohybovalo v rozmezí od -1,35 % do 3,45 %. Třetím fondem je vyvážený účastnický fond. Procento zhodnocení se v tomto fondu již výrazně mění každý rok. V tabulce 11 lze vidět, že zhodnocení se pohybovalo ve zkoumaných letech od hodnoty -4,85 % po 10,5 %. Posledním fondem je dynamický účastnický fond. Tento fond dosáhl svého maximálního zhodnocení v roce 2019, kdy jeho

zhodnocení dosáhlo na 17,91 %. Minimální zhodnocení pak nastalo v roce 2018, kdy hodnota byla -9,13 %.

5.2 Modelový spotřebitel

Tato kapitola se bude zabývat modelovým spotřebitelem, který uvažuje o doplňkovém penzijním spoření.

V současné době životní náklady rostou raketovým tempem. Ceny za bydlení, potraviny, elektřinu či plyn neustále stoupají. Je ale pravdou, že náklady na život jsou do jisté míry stále individuální záležitostí a záleží na životním stylu každého z nás. Zodpovědným chováním spotřebitele v produktivním věku by bylo odkládat si část svých finančních prostředků na staří. V této modelové situaci bude rozebrán modelový spotřebitel, který si chce založit doplňkové penzijní spoření a váhá nad výběrem instituce.

V této bakalářské práci autor zvolil jako modelového spotřebitele člověka s následujícími aspekty:

- věk 50 let, narozen 21.8.1970;
- volba účastnického fondu konzervativní. A to z důvodu, že modelovému spotřebiteli nezbyvá moc let do důchodu, a proto volí bezpečnou formu zhodnocení a zároveň chce využít maximální podporu od státu;
- plánuje odejít do důchodu ve svých 65 letech, avšak se rozhodl, že chce spořit pouze do svých 60 let. (tzn. na doplňkové penzijní spoření bude spořit 10 let);
- odpracováno do důchodu bude mít celkem 35 let;
- průměrný příjem za dobu aktivně pracovního života modelového spotřebitele je 35 285 Kč;
- měsíční příspěvek od modelového spotřebitele bude 1000 Kč;
- modelový spotřebitel bude od svého zaměstnavatele dostávat příspěvek 1100 Kč/měsíc. Tato hodnota je zvolena na základě průměrného měsíčního příspěvku účastníka a zaměstnavatele v roce 2020 od Asociace penzijních společností ČR (apscr.cz);
- modelová situace předpokládá, že spotřebitel má naspořeno 0 Kč;

- spotřebitel díky předem stanoveným aspektům bude od státu dostávat maximální příspěvek, který činí 2760 Kč/ročně (230 Kč/měsíčně).

5.2.1 Kalkulace starobního důchodu

V této podkapitole bude ukázána důležitost spoření na důchod.

Tabulka 12 Výpočet starobního důchodu

Vstupní údaje	
Osobní vyměřovací základ	35 285 Kč
Získaný počet let pojištění	35
Výpočet důchodu	
První redukční hranice	15 595 Kč
Druhá redukční hranice	5 120 Kč
Redukovaný osobní vyměřovací základ	20 715 Kč
Základní výměra důchodu	3 550 Kč
Procentní výměra za odpracované roky	52,5 Kč
Procentní výměra důchodu	10 876 Kč
Měsíční důchod celkem	14 426 Kč

Zdroj: FinExpert.e15.cz, vlastní zpracování

Zvolený modelový spotřebitel je celý svůj produktivní život zvyklý na měsíční příjem 35 285 Kč. V závislosti na tomto příjmu starobní důchod činí 14 426 Kč. Z tohoto výpočtu je zřejmé, že v případě odchodu do důchodu by spotřebitel dostával výrazně menší měsíční příjem, než na který byl celý život zvyklý. Tento rozdíl činí 20 859 Kč za měsíc, což je přibližně 59 % z původního příjmu, na který je modelový spotřebitel zvyklý. Vzhledem k tomuto výpočtu je zřejmé, že rozumným krokem modelového spotřebitele by bylo začít spořit si na důchod. V tomto případě k tomu využije doplňkové penzijní spoření.

5.2.2 Doplňkové penzijní spoření u jednotlivých institucí

V této části bude provedena analýza, kolik by modelový spotřebitel měl šanci naspořit pomocí konzervativního fondu u každé z institucí. Jako ukazatel předpokládaného zhodnocení bude u každé instituce vypočítán aritmetický průměr z dat uvedených v tabulkách 4 až 11 za posledních 8 let. Kritériem pro výběr nejvhodnější instituce bude celková naspořená částka a zhodnocení příspěvků.

Vstupní data budou u všech institucí stejná a budou následující:

- Datum narození: 21.8.1970
- Doba spoření: 10 let
- Měsíční příspěvek: 1000 Kč
- Měsíční státní příspěvek: 230 Kč
- Měsíční příspěvek zaměstnavatele: 1100 Kč

Jediný údaj, který se bude měnit je předpokládaná výše výnosů. Tento údaj bude u každé instituce uveden zvlášť.

Tabulka 13 Doplňkové penzijní spoření pro modelového spotřebitele

Vlastní příspěvky	120 000 Kč
Státní příspěvky	27 600 Kč
Příspěvky zaměstnavatele	132 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě předem stanoveného zadání

V tabulce 13 jsou údaje, které budou totožné u všech institucí u jejich konzervativního fondu. Tyto údaje jsou vypočteny na základě předem stanoveného zadání. Jak lze z tabulky vidět, tak vlastní příspěvek modelového spotřebitele bude 120 000 Kč. Příspěvek od zaměstnavatele za 10 let spoření bude činit 132 000 Kč. A modelový spotřebitel také dosáhne na maximální státní příspěvek, který činí 27 600 Kč.

Tabulka 14 Zhodnocení příspěvku jednotlivých institucí

Instituce	Předpokládaná výše výnosu	Zhodnocení příspěvku	Celkem naspořená částka
Allianz PS	0,8 %	11 500 Kč	291 100 Kč
AXA PS	0,5 %	7 126 Kč	286 726 Kč
Conseq PS	0,3 %	4 251 Kč	283 851 Kč
ČS PS	0,6 %	8 576 Kč	288 176 Kč
ČSOB PS	0,9 %	12 974 Kč	292 574 Kč
KB PS	0,2 %	2 826 Kč	282 426 Kč
NN PS	0,4 %	5 685 Kč	285 285 Kč
Generali PS	0,7 %	10 034 Kč	289 634 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě předem stanoveného zadání

První institucí je Allianz penzijní společnost a.s. Předpokládaná výše výnosu vypočítána aritmetickým průměrem je 0,8 %. Při takové výši výnosu by modelový spotřebitel měl zhodnocení příspěvku v hodnotě 11 500 Kč a celková naspořená částka by činila 291 100 Kč. Další v pořadí je AXA penzijní společnost a.s. U této společnosti autor předpokládá výši výnosu 0,5 %. Za tohoto předpokladu by pak zhodnocení příspěvku bylo ve výši 7 126 Kč a celkově naspořená částka 286 726 Kč. Dále je zde Conseq penzijní společnost. U této společnosti se předpokládá výše výnosu 0,3 %, což je jeden z těch nižších výnosů. V takovém případě by zhodnocení příspěvku bylo pouze ve výši 4 251 Kč a celková naspořená částka 283 851 Kč. Čtvrtou institucí je Česká spořitelna – penzijní společnost. U této instituce lze předpokládat výši příspěvku 0,6 %. Pak by bylo zhodnocení příspěvku v hodnotě 8 576 K a celková částka 288 176 Kč. Pátou institucí je ČSOB penzijní společnost. Na základě autorových výpočtů má tato společnost nejvyšší výši příspěvku a to 0,9 %. V takovém případě by zhodnocení příspěvků bylo v hodnotě 12 974 Kč a tím pádem celková naspořená částka za 10 let by činila 292 574 Kč. Dále je zde KB penzijní společnost. Na základě analýzy v posledních 8 letech, vyšel aritmetický průměr u předpokládané výše výnosu pouze 0,2 %. To by znamenalo, že zhodnocení příspěvku by bylo v hodnotě 2 826 Kč a tím pádem by celková naspořená částka činila 282 426 Kč. Předposlední společností je NN penzijní společnost. Tato společnost má předpokládanou výši výnosu stanovenou na 0,4 % a to znamená, že zhodnocení příspěvku by bylo v hodnotě 5 685 Kč a celkově naspořená částka by byla 285 285 Kč. Poslední společnost, která je v tabulce 14 uvedena je Generali penzijní společnost. U této společnosti autor vypočítal výši výnosu na 0,7 %, zhodnocení příspěvku 10 034 Kč a celkově naspořenou částku 289 634 Kč.

5.3 Zhodnocení a doporučení

Na základě analýzy provedené v kapitole 5 může autor říci, že ideálním doplňkovým penzijním spořením pro modelového spotřebitele je spoření od ČSOB penzijní společnosti a.s. Toto spoření má předpokládanou nejvyšší výši výnosu a díky tomu pak modelový spotřebitel bude mít vyšší naspořenou částku v porovnání s ostatními.

Stejně jak u stavebního spoření i zde je třeba brát v potaz výhody a nevýhody doplňkového penzijního spoření. Tentokrát autor začne s výhodami tohoto spoření. Za jednu z největších výhod doplňkového penzijního spoření je beze sporu státní příspěvek. Bez tohoto příspěvku by nejspíše tento produkt ani neexistoval. Maximální výše tohoto státního příspěvku je maximálně 2 760 Kč ročně. Další výhodou doplňkového penzijního spoření, respektive

penzijních společností je fakt, že jsou regulovány ze strany České národní banky. Díky tomu to přináší určitou stabilitu a bezpečí k nabízeným fondům. Jako další výhodu by autor uvedl příspěvek od zaměstnavatele. Pořád značné množství firem nabízí příspěvek na doplňkové penzijní spoření jako bonus v zaměstnání. Což je samozřejmě výhodné pro zaměstnance, ale i pro zaměstnavatele, který díky tomu získá daňovou úsporu. Za další výhodu se dá považovat i daňová úspora. Tato daňová úspora se netýká modelového příkladu uvedeného v této bakalářské práci. Na nárok na získání daňové úspory je třeba splnit podmínku, která říká, že klient musí uložit od 1100 Kč do 2000 Kč měsíčně a od toho se odvíjí výše daňové úspory. V případě, že by klient ukládal částku 3000 Kč měsíčně, daňová úspora je nejvyšší.

A nyní je třeba podotknout i nevýhody. Za hlavní nevýhodu doplňkového penzijního spoření jsou bez pochyby nízké výnosy, které často nedosáhnou inflace. S delší dobou spoření se může stát, že naspořená částka roste, ale státní příspěvky z ní tvoří stále menší část z celkového výnosu. V případě, že by se klient rozhodl spořit dlouhodobě nemusí se mu doplňkové penzijní spoření vyplatit.

Po zvážení všech proměnných je však třeba říct, že doplňkové penzijní spoření pro vybraného modelového spotřebitele je určitě vhodné využití jeho finančních prostředků. Státní podpora v tomto případě slouží jako motivační prvek.

5.4 Shrnutí

V této kapitole byly popsány instituce, které nabízejí možnost doplňkového penzijního spoření. Byly zde popsány veškeré strategie, které jednotlivé společnosti nabízí a jejich ukázána jejich výše výnosu za posledních 8 let. Dále byla představena modelová situace s modelovým spotřebitelem, který si chtěl založit doplňkové penzijní spoření, ale nevěděl, u které ze společností. Na základě této modelové situace proběhla analýza konzervativních strategií u všech výše vyjmenovaných institucí, které nabízejí doplňkové penzijní spoření. Na závěr této kapitoly bylo provedeno zhodnocení provedené analýzy a byla navržena modelovému spotřebiteli vhodná společnost, která by na základě jeho požadavků nejlépe zhodnotila jeho finanční prostředky.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce bylo identifikovat ideální spořicí produkt se státní podporou nabízený na trhu v České republice pro vytvořené modelové spotřebitele.

K dosažení tohoto hlavního cíle byly stanoveny následující parciální cíle:

- představit spořicí produkty a identifikovat spořicí produkty se státní podporou;
- vymežit podstatu, princip fungování a poskytovanou státní podporu u identifikovaných spořicích produktů se státní podporou (stavební spoření, doplňkové penzijní spoření);
- definovat modelové spotřebitele a stanovit kritéria pro srovnání identifikovaných spořicích produktů se státní podporou v České republice a na základě získaných poznatků provedené analýzy a komparace zhodnotit výhodnost těchto produktů pro modelové spotřebitele.

V první polovině praktické části bylo řešeno stavební spoření. Byla provedena analýza produktů, které jsou nabízeny stavebními spořitelny na českém trhu. Na základě zadání bakalářské práce byl vytvořen modelový spotřebitel. Pro zvoleného modelového spotřebitele bylo cílem nalézt stavební spoření, které by nejvíce odpovídalo jeho požadavkům a potřebám. Tato bakalářská práce zjistila, že nejvýhodnější stavební spoření pro modelového spotřebitele nabízí ČSOB s jejich stavebním spořením AktivPlus Spořicí. Tento produkt od ČSOB by modelovému spotřebiteli přinesl 2293,73 Kč na úrocích a 1529,15 Kč na bonusech, což sice není nejvyšší zhodnocení, které se na trhu dá najít. Ovšem ČSOB nabízí nejnižší poplatky. U modelového spotřebitele by tyto poplatky činily 2340 Kč. Díky tomu vybrané stavební spoření je nejvhodnější pro zvoleného modelového spotřebitele.

V druhé polovině praktické části bylo řešeno doplňkové penzijní spoření. Byla zde provedena analýza účastnických fondů všech řádných členů penzijních společností působících v České republice. Následně byl vytvořen modelový spotřebitel, který má averzi k riziku, a proto pro něj byly vybírány povinné konzervativní fondy. Na základě analýzy byl nalezen ideální účastnický fond pro zvoleného spotřebitele. Autor této práce zjistil, že nejlépe vychází doplňkové penzijní spoření od ČSOB penzijní společnosti a.s. V takovém případě by modelový spotřebitel dosáhl na maximální státní příspěvek, který by činil 27 600 Kč za 10 let svého spoření.

Na závěr by autor rád zmínil, že je na každém jednotlivci, zda se rozhodne vložit své finanční prostředky do těchto spořicíh produktů se státní podporou. Zároveň by autor rád podotkl, že se jedná o bezpečné a stabilní produkty, které mohou přinést zhodnocení vložených finančních prostředků. Ale rozhodnutí, zda je toto zhodnocení přijatelné, je na každém z nás.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

LITERÁRNÍ ZDROJE

FILIP, Miloš a Roman POSPÍŠIL, 2013. *Co s tou penzí*. Praha: Ekcmo. 205 s. ISBN 978-80-905457-0-0.

GORDON, L. Clark, Kendra STRAUSS a Janelle KNOX-HAYES, 2012. *Saving for Retirement: Intention, Context and Behavior*. Oxford: OUP Oxford, 240 s. ISBN 0191618993.

HNÁTEK, Miroslav, 2020. *Daňové a nedaňové náklady*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-907398-2-6.

KIELAR, Petr, 2010. *Matematika stavebního spoření*. Praha: Ekopress, 134 s. ISBN 978-80-86929-63-7.

LUKÁŠ, Vojtěch a Petr KIELAR, 2014. *Stavební spoření a stavební spořitelny*. Vyd. 2. Praha: Ekopress, 131 s. ISBN 978-80-87865-05-7.

PELC, Vladimír a Petr PELECH, 2020. *Daně z příjmů: s komentářem 2020: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, s komentářem, účinný pro rok 2020, komentář reaguje na zákony přijaté a rozhodnutí MF vydaná k dani z příjmů v rámci opatření v souvislosti s nálezem zřízením, zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, s komentářem, účinný pro rok 2020, pokyny a sdělení GFŘ a MF ČR, judikatura. 18. aktualizované vydání*. Olomouc: Anag, 834 s. ISBN 978-80-7554-277-9.

REVENDA, Zbyněk, Martin MANDEL, Jan KODERA, Petr MUSÍLEK a Petr DVOŘÁK, 2014. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualizované vydání – dotisk. Praha: Management Press, 423 s. ISBN 978-80-7261-279-6.

RUBEŠ, Lukáš, 2013. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia, 136 s. ISBN 978-80-260-3892-4.

RYTÍŘOVÁ, Lucie, 2013. *Důchodový systém v České republice: přehledný a srozumitelný popis I., II. a III. pilíře, srovnání výhod a nevýhod jednotlivých pilířů, kolik zaplatíte a kolik dostanete*. Olomouc: Anag, 114 s. ISBN 978-80-7263-821-5.

SOKOL, Jan, 2015. *Moc, peníze a právo*. Praha: Albatros Media a.s., 304 s. ISBN 8074296636.

ŠKVÁRA, Miroslav, 2016. *Doplňkové penzijní spoření ... v otázkách a odpovědích*. Praha: Ing. Miroslav Škvára, MBA, 76 s. ISBN 978-80-904823-2-6.

VYBÍHAL, Václav, 2020. *Mzdové účetnictví 2020: praktický průvodce*. Praha: Grada. 472 s. ISBN 8027110327.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE A PRÁVNÍ PŘEDPISY

5 výhod či nevýhod penzijního spoření. Vyplatí se? , 2015, *mesec.cz* [online]. [cit 2021-07-21]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/5-vyhod-ci-nevyhod-penzijniho-sporeni-vyplati-se/>

BARTUŠKOVÁ, Hana, 2020. Co se stane při přesporení cílové částky. *Hypoindex.cz* [online]. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.hypoindex.cz/clanky/co-se-stane-pri-presporeni-cilove-castky-2/>

Co dělat, když chcete vypovědět smlouvu o stavebním spoření, 2016, *finance.cz* [online]. [cit. 2021-08-02]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/24137-co-delat-kdyz-chtete-vypovedet-smlouvu-o-stavebnim-sporeni/>

Co jsou všeobecné obchodní podmínky stavebního spoření, 2016, *stavebky.cz* [online]. [cit. 2021-07-04]. Dostupné z: <https://www.stavebky.cz/co-jsou-vseobecne-obchodni-podminky-stavebniho-sporeni/>

Conseq – penzijní společnost, a.s., 2021, *conseq.cz* [online]. [cit.2021-06-10]. Dostupné z: <https://www.conseq.cz/o-spolecnosti/zakladni-informace/conseq-penzijni-spolecnost-a-s>

ČNB, 2020, ČNB uvolňuje limity úvěrových ukazatelů pro nové hypotéky, *cnb.cz* [online]. [cit. 2021-08-10]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-uvolnuje-limity-uverovych-ukazatelu-pro-nove-hypoteky/>

ČSOB Stavební spořitelna, 2021, *csobstavebni.cz* [online]. [cit. 2021-05-10]. Dostupné z: <https://www.csobstavebni.cz/o-nas>

Doplňkové penzijní spoření, 2021, *online.axa.cz* [online]. [cit 2021-07-03]. Dostupné z: https://online.axa.cz/doplnekove-penzijni-sporeni?fbclid=IwAR1Ze_pSBKiFWbQo_uqOdwP6J9dA2suNH3N46h3HKwbKTiIlisY3cHm06l

Důchodové pilíře dříve a v současnosti: Penzijní systém v České republice, 2019, *byznysnoviny.cz* [online]. [cit. 2021-07-19]. Dostupné z:

<https://www.byznysnoviny.cz/2019/10/31/duchodove-pilire-drive-soucasnosti-penzijni-system-ceske-republice/>

Dynamický účastnický fond, 2020, *generalipenze.cz* [online]. [cit 2021-08-12]. Dostupné z: <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplnekove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/dynamicky-ucastnickyy-fond>

Historie stavebního spoření, 2018, *stavebky.cz* [online]. [cit. 2021-07-20]. Dostupné z: www.stavebky.cz/historie-stavebniho-sporeni/

HOVORKA, Jiří, 2020. Moneta o víkendu přejmenuje Wüstenrot a má nový účet. *Peníze.cz* [online]. [cit. 2021-07-25]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/stavebni-sporeni/417680-moneta-o-vikendu-prejmenuje-wustenrot-a-ma-novy-ucet>

JEŽEK, Martin, 2018. Stavební spoření má své výhody i nevýhody. Kterých je víc? *Finance.cz*. [online]. [cit 2021-08-09]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/515872-stavebni-sporeni-ano-ne/>

Konzervativní fond, 2021, *csps.cz* [online]. [cit 2021-07-10]. Dostupné z: <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/konzervativni-fond>

KRŮTA, David, 2020. Nechcete platit vysoké daně? Odečtete, co lze. *Investujeme.cz* [online]. [cit. 2021-08-09]. Dostupné z: <https://www.investujeme.cz/clanky/nechcete-platit-vysoke-dane-odectete-co-lze/>

Které stavební spoření je nejvýhodnější, 2019, *mesec.cz* [online]. [cit. 2021-07-30]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/ktere-stavebni-sporeni-je-nejvyhodnejsi/>

Myslete na penzi, 2021, *penze.uniqa.cz* [online]. [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://penze.uniqa.cz/o-nas/>

Náš příběh Modrá pyramida, 2020, *modrapyramida.cz* [online]. [cit.2021-07-26]. Dostupné z: <https://www.modrapyramida.cz/o-modre/nas-pribeh>

O nás – Generali penzijní společnost, 2020, *generalipenze.cz* [online]. [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://www.generalipenze.cz/o-nas>

O nás Allianz pojišťovna, 2020, *allianz.cz* [online]. [cit. 2021-06-01]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/cs_CZ/pojisteni/vse-o-allianz/o-nas.html

O nás Buřinka, 2021, *burinka.cz* [online]. [cit. 2021-07-28]. Dostupné z: <https://www.burinka.cz/o-nas/>

O nás Česká spořitelna – penzijní společnost, 2020, *csps.cz* [online]. [cit. 2021-07-28]. Dostupné z: <https://www.csps.cz/cs/o-nas>

O nás Raiffeisen stavební spořitelna a.s., 2020, *rsts.cz* [online]. [cit. 2021-08-11]. Dostupné z: <https://www.rsts.cz/o-nas/>

Penzijní spoření ČSOB penzijní společnost, 2021, *csob-penze.cz* [online]. [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/>

Podmínky čerpání předdůchodu, 2021, *predduchod.cz* [online]. [cit. 2021-06-10]. Dostupné z: https://www.predduchod.cz/podminky-cerpani-predduchodu.html?fbclid=IwAR1h3N6j21Yh7gfURkdcozT68ekJfxSSvuv1-crYQfLh_xR6nknt8_YwD54

Proč si pořídit stavební spoření, 2017, *e22.cz* [online]. [cit. 2021-08-02]. Dostupné z: <https://www.e22.cz/proc-si-poridit-stavebni-sporeni>

Příspěvek na penzijní připojištění pro rok 2020, 2020, *prispevky.cz* [online]. [cit. 2021-08-09]. Dostupné z: <https://www.prispevky.cz/ostatni/penzijni-pripojisteni>

Resumé: stavební spoření v roce 2004, 2013, *finexpert.cz* [online]. [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://finexpert.e15.cz/resume-stavebni-sporeni-v-roce-2004>

Solitea, 2020. Penzijní připojištění v roce 2020: dosáhnete na státní příspěvek a slevu na dani. *Money.cz* [online]. [cit. 2021-08-08]. Dostupné z: <https://money.cz/dane-a-ucetnictvi/penzijni-pripojisteni-roce-2020-dosahnete-statni-prispevek-slevu-dani/>

Současný český důchodový systém, 2016, *finance.cz* [online]. [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/soucasny-cesky-duchodovy-system/>

Souhrnné informace ke III.pilíři penzijního systému – Penzijní připojištění pro účastníky transformovaných fondů a doplňkového penzijního spoření, 2013, *mfcz.cz* [online]. [cit. 2021-08-06]. Dostupné z: <https://www.mfcz.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/iii-pilir-doplnekove-penzijni-sporeni-a-p/zakladni-informace>

Společnost NN – Na vás záleží, 2021, *nn.cz* [online]. [cit. 2021-06-01]. Dostupné z: <https://www.nn.cz/spolecnost-nn/>

Státní podpora, 2018, *stavebky.cz* [online]. [cit. 2021-07-02]. Dostupné z: <https://www.stavebky.cz/statni-podpora/>

Stavební spoření Moneta Money bank, 2020, *moneta.cz* [online]. [cit. 2021-07-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/sporeni-a-investice/stavebni-sporeni>

Stavební spoření, 2020, *stavebni-sporeni.com* [online]. [cit. 2021-08-15]. Dostupné z: <https://www.stavebni-sporeni.com/vyhody-nevyhody/>

Tarif, 2018, *stavebky.cz* [online]. [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://www.stavebky.cz/tarif/>

Úvěr ze stavebního spoření, 2021, *banky.cz* [online]. [cit.2021-08-02]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/uver-ze-stavebniho-sporeni/?fbclid=IwAR2bWcD5Hwn0INjfS5kNs236Pp6QwdJUCyMyivoGVnefAWQgyPjlfTAv6sg>

Uzavřete si stavební spoření, 2021, *burinka.cz* [online]. [cit. 2021-08-09]. Dostupné z: <https://www.burinka.cz/stavebni-sporeni/>

Základní ukazatele vývoje stavebního spoření, 2018, *stavebky.cz* [online]. [cit. 2021-08-04]. Dostupné z: <https://www.stavebky.cz/zakladni-ukazatele-vyvoje-stavebniho-sporeni/>

Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. In. CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2021-08-13].

Zhodnocení účastnických fondů, 2020, *apscr.cz* [online]. [cit 2021-05-07]. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/wp-content/uploads/2021/05/ZHODNOCEN%C3%8D-%C3%9AF-2020-2.pdf.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

LTV Loan to value

Kč Koruna česká

VOP Všeobecné obchodní podmínky

PAYG Pay-as-you-go

p. a. per annum

Tzn To znamená

ÚF Účastnický fond

ČÚS Čistá úroková sazba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Základní situace stavebního spoření bez překlenovacího úvěru	14
Obrázek 2 Vývoj počtu nově uzavřených smluv	17
Obrázek 3 Průběh stavebního spoření s využitím překlenovacího úvěru	23

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Výše státního příspěvku.....	33
Tabulka 2 Analýza vybraných produktů.....	41
Tabulka 3 Poplatky u jednotlivých produktů.....	43
Tabulka 4 Allianz zhodnocení účastnických fondů.....	47
Tabulka 5 AXA zhodnocení účastnických fondů.....	48
Tabulka 6 Conseq zhodnocení účastnických fondů.....	49
Tabulka 7 Česká spořitelna – penzijní společnost zhodnocení účastnických fondů.....	50
Tabulka 8 ČSOB zhodnocení účastnických fondů.....	51
Tabulka 9 KB zhodnocení účastnických fondů.....	52
Tabulka 10 NN zhodnocení účastnických fondů.....	53
Tabulka 11 Generali zhodnocení účastnických fondů.....	54
Tabulka 12 Výpočet starobního důchodu.....	56
Tabulka 13 Doplnkové penzijní spoření pro modelového spotřebitele.....	57
Tabulka 14 Zhodnocení příspěvku jednotlivých institucí.....	57

